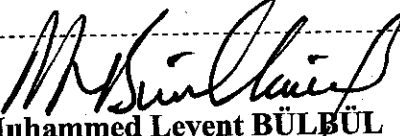

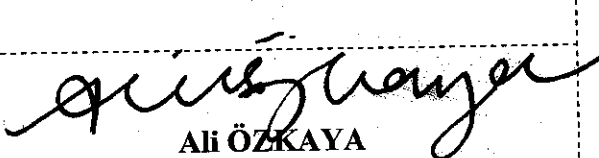

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifimiz ve gerekçesi ekte sunulmaktadır. Gereğini arz ederiz.

 Muhammed Levent BÜLBÜL Sakarya Milletvekili MHP Grup Başkanvekili	 Cahit ÜZÜM Denizli Milletvekili AK PARTİ Grup Başkanvekili
	 Ali ÖZKAYA Afyonkarahisar Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	
Esas Komisyon	Adalet
Tarih : 31 Mart 2020	Esas No: 2/2762

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ	
	31 Mart 2020
Numara:	

TBMM GELİR VE GAYRİMENKUL İŞLERİ BŞK.LİĞİ	
	31 Mart 2020
	640876
	AKTARILMIŞTIR

RECEP ÖZEL
İstanbul M.V.

Ahmet AKAY
Sarıyer M.V.

Asma Bilen
Manisa M.V.

Bekir Kuvvet ERİM
Ayden M.V.

Ufuk ÖZSARCI
Sarıyer M.V.

Oya Eronat
Diyarbakır M.V.

A Fatma Betül SAYAN KAYA
İstanbul M.V.

Yılmaz TUNÇ
Bartın M.V.

Osman ÖREN
Siirt M.V.

Rıza Bülük
Sivas M.V.

Ömer ÖZDEMİR
Kastamonu M.V.

Ahmet Selih DAL
Kilis M.V.

Ramazan Can
Kırıkkale M.V.

Ahmet Zengin
Adana M.V.

Abdullah Akrakı
Konya
Akrakı

İbrahim Aydemir
Zonguldak Mv.
Aydemir

Orhan Erdem
Konya
Orhan Erdem

Ahmet Golakajlı
Zonguldak Mv.
Golakajlı

~~Halil Etyemez
Konya Mv.~~

Ayşe Keşir
Düzce Mv.
Keşir

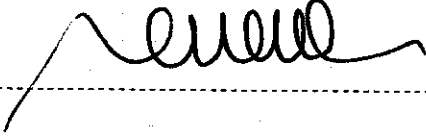
Yücel MENEKŞE
Nevşehir Mv.
MENEKŞE

Müslüm Yüksel
Gaziantep Mv.
Müslüm

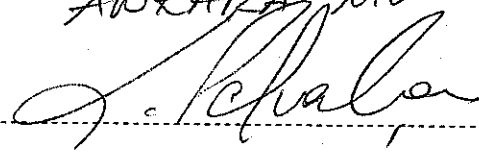
E. Sare Aydın

Sare Aydın
İst Milletvekili

Mevzet Ceylan
Ankara Milletvekili

L. Seha CAM

ANKARA M.Y.

Fatih Satin

FATİH ŞAHİN
ANKARA M.Y.

A. M.
Emullah İSLER
Ankara Mv.

Abdullah
Hakan Cavuşoğlu
Bursa Mv.

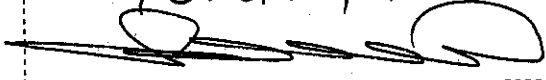
Mustafa Levent Karahocası
Amasya Mv.

H. C. O.
Hasan GİLEZ
Amasya Milletvekili

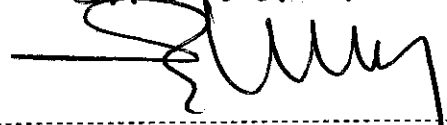
M. B. S.
Yusuf Başer
Yozgat Mv

Abdulkadir ÖZEL
Hatay Milletvekili
A. Ö.

Dr. KAYMAKCI
Gorum Mx.

Orhan KIRCALI
Samsun M.V.

Haci TURAN

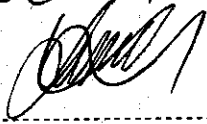
Ankara M.V.

Belgin UYER

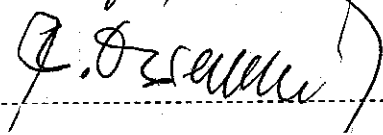
Yavuz ERGUN

Nigde M.V.

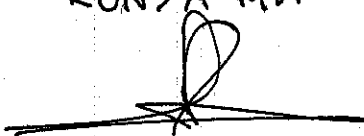
Han Ahmet BODERLİ

Konya M.V.

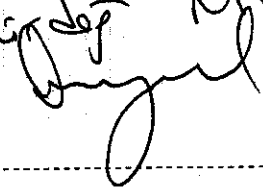
Ahmet SORGUN

KONYA M.V.

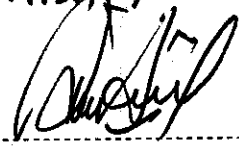
Mustafa YEL

Tekirdag M.V.

Diner ODENIR

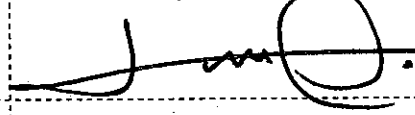
Batman M.V.

Hacı Bayram Türkoglu
Hacıy M.V.

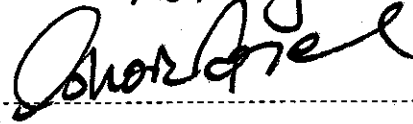
Feyyaz Özsoy
İstanbul M.V.

Salih Çoğra
Trabzon M.V.

Öshak Şenel
Kütahya M.V.

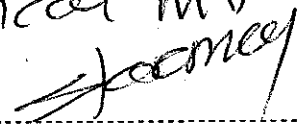

Mahmut Atilla KAYA
İzmir Milletvekili

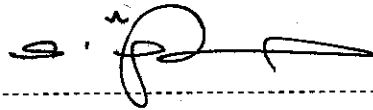

Süleyman Karaman

Ercineer M.V.

Abdullah GÜLER
İstanbul Milletvekili

İbrahim YURDUNUSEVENLİ

Afyonkarahisar M.V.

Murat AŞCAN
Tokat M.V.

Murat Bayraktar
Manisa M.V.

F. Alpay Özden
İzmir M.Y.

Vedat Demiröz
İstanbul M.Y.

Tan

Ahmet Kılıç
Bursa M.Y.

Celalattin Güvenç
Kahramanmaraş

Yusuf Beyoğlu
Tokat

Ayzi Bardibek
Fingöç Milletvekili

Metin Gandoğdu
Ordu Milletvekili

GENEL GEREKÇE

Çağdaş ceza infaz sisteminin temel amacı; hükümlülerin sosyalleşmesini teşvik etmek, yeniden suç işlemelerini engelleyici etkenleri güçlendirmek, üretken, kanunlara ve toplumsal kurallara saygılı ve sorumluluk taşıyan bir yaşam biçimine uyumlarını kolaylaştırmak, böylelikle cezanın genel ve özel önleme etkisinin oluşmasını sağlamak ve toplumu suça karşı korumaktır.

Ceza ve ceza muhakemesi hukukunda insana değer veren düşüncenin etkinlik kazanmasıyla birlikte sadece hapis cezası vererek bunu infaz etmenin her zaman iyi sonuçlar vermediği, hükümlünün toplumla bütünleşmesini gerçekleştirmede yeterli etkiyi yapmadığı, infaz rejimlerinde hükümlünün iyileştirilmesi ve topluma yeniden kazandırılmasına imkân sağlayacak değişiklikler yapılması gerektiği yönündeki görüşler, 19 uncu yüzyılın ikinci yarısından itibaren tartışılmaya başlanmıştır. Cezanın amacı ve nitelikleri konusundaki bu görüşler, güvenlik tedbirleri, özel infaz usulleri ve denetimli serbestlik gibi yeni yöntem ve kurumların ortaya çıkmasına neden olmuştur. Yapılan kriminolojik araştırmalar da, failin kişiliğine bilimsel yöntemlerle yaklaşılması ve klasik ceza ve infaz uygulamalarında değişiklikler yapılması gerektiği düşüncelerini doğrulayıp, desteklemiştir.

Ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin mevzuat hükümleri, ceza adalet sistemi içerisinde yapılan yargılama sonucunda verilen kararların, mevzuat hükümlerine göre kesinleşmesi sonucunda yerine getirilmesi, başka bir anlatımla ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin usul ve esasları içeren düzenlemeleri oluşturmaktadır. Ceza muhakemesi hukuku anlamında "hüküm" olarak adlandırılan kararlar, infaz hukukunun yetki alanı içerisinde kalmaktadır. Penoloji bilimi bakımından infaz makam veya mercilerince yerine getirilecek hükümler, icraî nitelikte olmak durumundadır. Ceza adalet sistemini tamamlayan ve bütünü bir parçası olarak kabul edilen penoloji biliminin niteliği gereği, infaz makam ve mercilerince yapılacak işlem ve faaliyetlerin ayrıntılı olarak düzenlenmesi gerekmektedir. Maddî ceza hukuku anlamında işlenen bir suç karşılığı uygulanacak yaptırımın ne şekilde yerine getirileceği, infazla görevli makam ve mercilerce bilinecek ve dikkate alınacaktır. Ancak, belirtmek gerekir ki infaz yetkisi ve görevi, sadece kesinleşmiş hükümlerle sınırlı değildir. Örneğin, ceza muhakemesinde soruşturma veya kovuşturma evrelerinde şüpheli veya sanığın özgürlüğünü kısıtlayan nitelikteki koruma tedbirleri bakımından da aynı esaslar uygulanacaktır.

Soruşturma veya kovuşturma evrelerinde verilen karar veya hükümler bakımından mahkeme veya hâkimliklerin yetkilerinin kanunî düzenleme ile belirlenmesi ve bunun sonucu olarak da mahkeme veya hâkimliklerin kendi yetki alanı içerisinde fonksiyonel anlamda uzmanlaşmış merci statüsünde olmaları, ceza adalet sisteminin çok eskiden beri istediği bir amaçtır. Bu uzmanlaşma, ceza adalet sisteminin tamamlayıcı bir parçası olan infaz işlem ve faaliyetleri bakımından da zorunluluk arz etmektedir. Bir cezaî uyumsuzluğun sonucunda verilmiş olan hükümlerin kapsam, nitelik ve nicelik itibarıyla ne şekilde yerine getirileceği, yerine getirilme sırasında doğabilecek tereddüt ya da sorunların ne şekilde çözüme kavuşturulacağı tamamen uzmanlık içeren bir hukuk bilgisini gerektirmektedir. Kovuşturma makamı olarak görev yapan mahkemelerden bu uzmanlığın gerektirdiği bilgi veya öngörüğü beklemek uygun olmayacaktır. Ülkemizde 2001 yılında yürürlüğe giren 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanunu ile cezaların infazı aşamasında verilecek bazı kararların infaz hâkimliği tarafından verilmesi sağlanmış olmakla birlikte infaz aşamasında verilecek diğer tüm kararlar yargılamayı yapan mahkemeler tarafından verilmekte ve bu konuda uzmanlaşma sağlanamamaktadır.

Esasen infaz hâkimlikleri, ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde bulunan hükümlü ve tutuklular hakkında yapılan idarî işlemler veya bunlarla ilgili faaliyetlere yönelik şikâyetleri incelemek ve karara bağlamak üzere kurulmuştur. 1 Haziran 2005 tarihinde yürürlüğe giren yeni ceza mevzuatıyla sınırlı bazı adli görevler infaz hâkimliklerine verilmiştir. İnfaz aşamasında verilen en önemli kararlardan biri, açık ceza infaz kurumunda bulunan hükümlülerin denetimli serbestliğe ayrılmasına ilişkin karardır. Bu karar infaz hâkimliğince verilmektedir. Başka bir ifadeyle, hükümlünün ceza infaz kurumundan tahliyesini sağlayan karar, infaz hâkimi tarafından verilmektedir.

Yeni ceza mevzuatının uygulanmasıyla ilgili olarak infaza yönelik işlem ve faaliyetlere ilişkin kararların, uzmanlığı gerektiren hâkimler tarafından verilmesi ihtiyaç hâline gelmiştir. Nitekim, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu ile suç ve yaptırım teorisi bakımından yeni ve çağdaş düzenlemeler getirilmiş, suç karşılığı uygulanacak yaptırımlar yeniden belirlenmiş, kısa süreli hapis cezası yerine uygulanacak seçenek tedbirler ayrıntılı olarak düzenlenmiş, erteleme ve denetimli serbestlik hükümleri bakımından yeni müesseseler getirilmiştir. Mevzuatımız bakımından kabul edilen önemli diğer bir değişiklik ise, 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile getirilen koşullu salıverilme rejimine ilişkindir. 5402 sayılı Denetimli Serbestlik Hizmetleri Kanunu hükümleriyle, denetimli serbestlik teşkilâtı kurulmuş ve mahkeme veya hâkimliklerle bağlantılı görev ve faaliyetlerin yerine getirilmesine yönelik yeni ve esaslı düzenlemeler yapılmıştır. Denetimli serbestliğe ilişkin kararların, denetimli serbestlik teşkilâtıyla infaz hâkimliği tarafından birlikte yerine getirilmesi, infaz hizmetlerinin amacına uygun olarak sonuçlanmasını sağlayacaktır.

Bu nedenle, yargılama sonunda hükmedilen ceza ve güvenlik tedbirlerinin yerine getirilmesi sırasında alınacak kararların infaz hâkimliği tarafından verilmesi sağlanarak, infaz işlemlerinin tek bir yargı merciinde toplanması, bu işlemlerde ihtisaslaşmaya gidilmek suretiyle infaz hizmetlerinin etkinliğinin ve kalitesinin artırılması ve yargılama yapan mahkemelerin iş yükünün azaltılması hedeflenmektedir.

Teklifle, İnfaz Hâkimliği Kanununda yapılması öngörülen değişikliklerle infaz hâkimliğinin mevcut görevleri arasına, Türk Ceza Kanunu ve Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Denetimli Serbestlik Hizmetleri Kanununda yer alan; ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazı ve kısa süreli hapis cezasına seçenek olarak hükmedilen tedbirler ile denetimli serbestlik tedbirlerinin denetlenmesi ve yerine getirilmesine yönelik kararları vermek görevleri de eklenmektedir. Ayrıca, Cumhuriyet savcısının ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin verdiği kararlara karşı şikâyet başvurusunda bulunulabilmesine imkan tanınmaktadır. Bu şikâyetleri incelemek ve karara bağlamak görevi infaz hâkimliklerine verilmektedir. Bu kapsamda, söz konusu kanunlarda değişiklikler yapılmakta ve belirtilen bu temel ilke ve amaçların gerçekleştirilmesi öngörülmektedir.

Dünyanın birçok ülkesinde hükümlülerin mahkum oldukları hapis cezalarının bir kısmı ceza infaz kurumlarında, kalan kısmı ise topluma uyum sağlamaları amacıyla ceza infaz kurumları dışında infaz edilmektedir. Şartlı tahliye ya da koşullu salıverilme olarak nitelendirilen bu müessese, ülkelerin ceza ve infaz politikalarına göre farklı koşul ve sürelerle uygulanmaktadır. Örneğin, İngiltere, Finlandiya, İtalya ve Polonya'da kural olarak hapis cezalarının yarısı ceza infaz kurumlarında infaz edilmekte iken, bu oran Belçika'da üçte bire kadar düşmektedir. Ülkemizde 2005 yılından itibaren kural olarak üçte ikilik, bazı suçlar bakımından ise dörtte üçlük oran uygulanmaktadır. Hükümlülerin dış dünyaya uyum sağlamaları ve rehabilite edilerek yeniden suç işlemlerinin önlenmesi amacıyla söz konusu oranlarda değişiklik yapılması öngörülmektedir.

5/4/2012 tarihli ve 6291 sayılı Kanunla 5275 sayılı Kanuna eklenen 105/A maddesi ile infaz sistemimize giren ve koşullu salıverilme tarihinden önce belirli bir sürenin denetimli serbestlik altında toplum içinde infazına imkan veren yeni bir infaz rejimi kabul edilmiştir. Bu

rejim, belirli şartları taşıyan hükümlülerin, topluma uyum sağlamalarının kolaylaştırılması ve yeniden suç işleme risklerinin azaltılması için kişiye göre belirlenmiş denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle, koşullu salıverilme tarihinden bir yıl önce ceza infaz kurumundan tahliye edilmelerini ifade etmektedir. Bu infaz rejimi vasıtasıyla hükümlülerin; yeniden suç işleme risklerinin azaltılması, sosyal hayata hazırlanmasına imkân sağlanması, tahliye şartlarına uyumunun gerçekleştirilmesi ve toplumsal kurallara uyma becerilerinin geliştirilmesi amaçlanmıştır. Söz konusu düzenlemeye göre, açık ceza infaz kurumlarına ayrılan veya ayrılmayı hak eden her hükümlü, verilen ceza miktarına bakılmaksızın bir yıllık maktu denetimli serbestlik süresinden eşit yararlanmakta, bu durum ceza miktarı fazla olan hükümlüler bakımından adaletsiz bir sonucun ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Yapılması öngörülen düzenlemeyle, her hükümlünün maktu süreyle denetimli serbestlikten yararlanması uygulamasından vazgeçilerek, koşullu salıverilme süresine göre oransal (nispi) olarak denetimli serbestlikten faydalanması sağlanmaktadır. Başka bir ifadeyle, ceza infaz adaletinin gerçekleştirilmesi amacıyla denetimli serbestlik rejimi altında geçirilecek süre, oransal olarak belirlenmektedir.

Ayrıca, mevcut denetimli serbestlik uygulaması, belli bir miktara kadar olan hapis cezaları bakımından hükümlülerin ceza infaz kurumlarında çok kısa bir süre kalmalarına neden olmaktadır. Yapılması öngörülen düzenlemeyle, miktarına bakılmaksızın hapis cezası alan tüm hükümlülerin belirli bir süre ceza infaz kurumunda kalması sağlanmakta, böylelikle miktarı az olan hapis cezaları bakımından denetimli serbestlik uygulaması nedeniyle oluşan cezasızlık algısının ortadan kaldırılması amaçlanmaktadır.

İnfaz sistemimizde hapis cezalarının konutta, hafta sonu veya geceleyin infazı şeklinde düzenlenen özel infaz usulleri, kapsam ve koşulları nedeniyle çok tercih edilen bir infaz yöntemi değildir. Teklifte, özel infaz usulleri bir bütün halinde ele alınarak, daha etkili ve tercih edilebilir olması amacıyla bu usullerin kapsamı genişletilmekte ve koşulları yeniden belirlenmektedir.

Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun yaklaşık onbeş yıllık uygulaması sırasında zaman zaman değişiklikler yapılmış ve infaz sistemimizin daha etkin ve verimli işlemesi sağlanmıştır. Yapılan bu değişikliklere ek olarak, penoloji bilimine uygun modern infaz rejiminin gereklerine göre infaz sistemimizde bir takım değişiklikler yapılması zorunluluğu ortaya çıkmıştır.

Teklifle, infaz sistemi ile ceza infaz kurumlarının yönetim ve işleyişiyle ilgili olarak uygulamada ortaya çıkan bir takım sorunların giderilmesi, infaz ve denetimli serbestlik aşamalarında çocukların ve kadınların lehine olacak bazı hükümlerin getirilmesi amacıyla değişiklikler yapılmaktadır.

Teklifle ayrıca, Türk Ceza Kanununda yer alan bazı suçlarla daha etkin mücadele edilebilmesi ve caydırıcılığın sağlanması amacıyla bu suçların hapis cezalarının alt ve üst sınırları artırılmakta ve Ceza Muhakemesi Kanununda değişiklik öngörülerek uygulamada ortaya çıkan bazı farklılıklar ile sorunların giderilmesi amacıyla hükümler sevk edilmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Maddeyle, 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanununun 1 inci maddesinin ikinci fıkrası yeniden düzenlenmektedir.

Ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin mevzuat hükümleri, ceza adalet sistemi içerisinde yapılan yargılama sonucunda verilen kararların, mevzuat hükümlerine göre kesinleşmesi sonucunda yerine getirilmesine, başka bir anlatımla infazına ilişkin usul ve esasları içeren düzenlemeleri oluşturmaktadır. Ceza muhakemesi hukuku anlamında "hüküm" olarak adlandırılan kararlar, infaz hukukunun yetki alanı içerisinde kalmaktadır. Ceza adalet sistemini tamamlayan ve bütünü bir parçası olarak kabul edilen penoloji bilimine göre, infaz makam ve mercilerince yapılacak işlem ve faaliyetlerin ayrıntılı olarak düzenlenmesi gerekmektedir.

2001 yılında yürürlüğe giren 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanununa göre infaz hâkimlikleri, ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde bulunan hükümlü ve tutuklular hakkında yapılan idarî işlemler veya bunlarla ilgili faaliyetlere yönelik şikâyetleri incelemek ve karara bağlamak üzere kurulmuştur. 1 Haziran 2005 tarihinde yürürlüğe giren yeni ceza mevzuatıyla sınırlı bazı adli görevler de infaz hâkimliklerine verilmiştir. İnfaz aşamasında verilen en önemli kararlardan biri açık ceza infaz kurumunda bulunan hükümlülerin denetimli serbestliğe ayrılmasına ilişkin karardır. Bu karar bugün itibarıyla infaz hâkimliklerince verilmektedir. Başka bir ifadeyle hükümlünün ceza infaz kurumundan tahliyesini sağlayan karar, infaz hâkimi tarafından verilmektedir.

Herhangi bir cezaî uyumsuzluğun sonucunda verilmiş olan kararların kapsam, nitelik ve nicelik itibarıyla ne şekilde yerine getirileceği, yerine getirilme sırasında doğabilecek tereddüt ya da sorunların ne şekilde çözüme kavuşturulabileceği tamamen uzmanlık içeren bir hukuk bilgisini gerektirmektedir. Uzmanlık gerektiren bu alanda kovuşturma makamı olarak görev yapan mahkemelerden aynı uzmanlığın gerektirdiği bilgi veya öngörüü beklemek uygun olmayacaktır. Yapılan bazı düzenlemelerle, cezaların infazı aşamasında verilecek sınırlı bazı kararların infaz hâkimliği tarafından verilmesi sağlanmış olmakla birlikte infaz aşamasında verilecek diğer tüm kararlar, yargılamayı yapan mahkemeler tarafından verilmekte ve bu konuda uzmanlaşma sağlanamamaktadır.

Maddenin ikinci fıkrasında yapılan değişiklikle, infaz hâkimliğinin mevcut görevleri arasına, Cumhuriyet savcısının ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin verdiği kararlara karşı yapılan şikâyetleri incelemek ve karara bağlamak, ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin hâkim veya mahkeme tarafından verilmesi gereken tüm kararları vermek ve işleri yapmak görevleri de eklenmektedir. Böylelikle, ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına yönelik iş ve işlemlerin, infaz hizmetlerinin amacına uygun olarak daha etkili, verimli ve hızlı gerçekleşmesi sağlanacaktır.

Maddenin ikinci fıkrasının mevcut hükümlerinde yer alan infaz hâkimliklerinin görev alanına giren hususlarda bir değişiklik yapılmadığından, bu görev ve yetkiler, yeni ihdas edilen infaz hâkimlikleri bakımından da geçerliliğini sürdürecektir.

MADDE 2- Maddeyle, 4675 sayılı Kanunun 2 nci maddesinde değişiklik yapılmak suretiyle, infaz hâkimliklerinin kuruluş, görev ve yetkileri yeniden düzenlenmektedir.

Maddenin birinci fıkrasıyla, 4675 sayılı Kanun ve diğer kanunlarla infaz hâkimlerine verilen görevlerin yerine getirilmesi amacıyla infaz hâkimliklerinin kurulacağı hüküm altına alınmaktadır. İnfaz hâkimliklerinin her il merkezi ile bölgelerin coğrafi durumları ve iş yoğunluğu göz önünde tutularak belirlenen ilçelerde Hâkimler ve Savcılar Kurulunun olumlu görüşü alınarak Adalet Bakanlığınca kurulacağı kabul edilmektedir.

Maddenin ikinci fıkrasıyla, iş yoğunluğunun fazla olduğu yerlerde birden fazla infaz hâkimliğinin kurulabileceği ve müstakilen infaz hâkimliğine atanan hâkimlerin,

komisyonlarca başka mahkemelerde veya işlerde görevlendirilemeyeceği düzenlenmektedir. Böylelikle, infaz işlemleri ve faaliyetleri bakımından görevlendirilen hâkimlerin uzmanlaşması amaçlanmaktadır.

Maddenin üçüncü ve dördüncü fıkrasıyla, infaz hâkimliklerinin kurulduğu il veya ilçenin adıyla anılacağı belirtilmekte ve bu hâkimliklerin yargı çevresinin sınırları belirlenmektedir.

Maddenin beşinci fıkrasıyla, ağır ceza mahkemeleri ile büyükşehir belediyesi bulunan illerde, büyükşehir belediyesi sınırları içerisindeki il ve ilçenin adı ile anılan infaz hâkimliğinin yargı çevresinin, il veya ilçe sınırlarına bakılmaksızın Adalet Bakanlığının önerisi üzerine Hâkimler ve Savcılar Kurulunca belirleneceği hüküm altına alınmaktadır.

Maddenin altıncı fıkrasıyla, bir infaz hâkimliğinin kaldırılmasına veya yargı çevresinin değiştirilmesine karar verecek makam belirlenmektedir.

Maddenin yedinci fıkrasıyla, infaz hâkimliğinin yer itibarıyla yetki alanı belirlenmektedir. Infaz hâkimliğinin yetkisi, hükmün infazına ilişkin işlemin yapıldığı yere göre belirlenecektir. Örneğin, çağrı kağıdı çıkarılması, süre belgesi (müddetname) düzenlenmesi veya adli para cezasının hapse çevrilmesi gibi hükümlünün cezasının infazına ilişkin işlemlerin yapıldığı yer infaz hâkimliği yetkili olacaktır. Çağrı kağıdı Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından düzenlenmiş ise buna ilişkin yapılan şikayet, Ankara infaz hâkimliğince değerlendirilecektir. Yine süre belgesi Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından hazırlanmış ise koşullu salıverilme konusundaki tereddüt, Ankara infaz hâkimliği tarafından giderilecektir. Belirtmek gerekir ki infaz işlemleri hangi Cumhuriyet başsavcılığı tarafından takip ediliyor ise cezanın, 5275 sayılı Kanununun 105/A maddesi uyarınca koşullu salıverilme tarihine kadar olan kısmının denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle infaz edilmesine karar verilmesi de bu yer infaz hâkimliğine aittir. Örneğin, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından infaz işlemleri takip edilen dosyada hükümlü Sincan Açık Ceza İnfaz Kurumunda olsa bile 105/A maddesi uyarınca denetimli serbestliğe ayırma kararı Ankara infaz hâkimliği tarafından verilecektir.

Kanunlarda ayrıca belirtilen istisnai bir yetki kuralı olmadığı takdirde tüm kararlar, infaz işleminin yapıldığı yer infaz hâkimliği tarafından verilecektir.

Hükmün infazına ilişkin işlemin yapıldığı yere göre yetki kuralı belirlemek suretiyle, infaza ilişkin farklı farklı mahkemelerden karar alınması için dosyaların postada dolaşması engellenmiş, infaza ilişkin kararların mümkün olan en kısa sürede uzmanlaşmış ve dosyanın infaz safahatını bilen hâkimler tarafından verilmesi sağlanmış olacaktır. Ayrıca, hükümlünün nakliyle birlikte infaz hâkimlikleri arasında çıkabilecek yetki uyuşmazlığının giderilmesi de amaçlanmaktadır. Şöyle ki, hükümlü nakledilmiş olsa bile hükümlü hakkında tesis edilen bireysel infaz işleminin gerçekleştirildiği yer infaz hâkimliğinin yetkisi devam edecek ve söz konusu başvuru bu hâkimlikçe sonuçlandırılacaktır.

Maddenin sekizinci fıkrasıyla, ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde bulunan hükümlü ve tutuklular hakkında ceza infaz kurumu idarelerince yapılan idarî işlemler veya bunlarla ilgili faaliyetlere ilişkin yapılan şikayetler bakımından da, işlemin yapıldığı veya faaliyetin gerçekleştiği ceza infaz kurumunun bulunduğu yer infaz hâkimliğinin yetkili olacağı düzenlenmektedir. Hükümlü, ceza infaz kurumu görevlileri tarafından tesis edilen ve şikayet konusu edilen idarî işleminden veya faaliyetten sonra başka bir ceza infaz kurumuna nakledilse dahi işlemin yapıldığı veya faaliyetin gerçekleştirildiği ceza infaz kurumunun bulunduğu yerdeki infaz hâkimliğinin yetkisi, bu şikayet bakımından devam edecek ve başvuru veya talep bu hâkimlikçe sonuçlandırılacaktır. Hükümlünün nakledilmiş olması işlemin veya faaliyetin gerçekleştirildiği yer infaz hâkimliğinin yetkisini kaldırmayacaktır.

Esasen, yedinci fıkra ile sekizinci fıkra aynı yetki kuralını düzenlemekle birlikte farklı olduğu husus da bulunmaktadır. Şöyle ki, idarî işlemler veya bunlarla ilgili faaliyetlere ilişkin yapılan şikayetler bakımından işlemin yapıldığı veya faaliyetin gerçekleştiği ceza infaz

kurumunun bulunduğu yerdeki infaz hâkimliği yetkili olacaktır. Örneğin, Sincan Kapalı Ceza İnfaz Kurumlarında bulunan bir hükümlü hakkında ceza infaz kurumu idaresince tesis edilen bir idarî işlem veya faaliyetle (ziyaretçisi ile görüştürülmemesi) ilgili olarak Ankara Batı Adliyesinde kurulu bulunan infaz hâkimliğine şikâyet başvurusunda bulunulabilecektir. Ancak, hükümlünün cezasının infaz edildiği ceza infaz kurumunun bulunduğu yer ile hükmün infazına ilişkin işlemlerin yapıldığı yer her zaman aynı infaz hâkimliğinin yargı çevresinde bulunmayabilir. Örneğin, süre belgesi Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından hazırlanan hükümlünün hapis cezası Sincan Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda infaz edilmektedir. Bu durumda süre belgesinde yer alan koşullu salıverilme tarihi konusundaki tereddüt, Ankara infaz hâkimliğince giderilecektir.

Maddenin dokuzuncu fıkrasıyla, infaz hâkimliğinde bir yazı işleri müdürü ile yeteri kadar personelin bulunacağı düzenlenmektedir.

MADDE 3- 21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla yapılan Anayasa değişikliğine uyum sağlamak amacıyla 4675 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinde yer alan “Yüksek” ibareleri madde metninden çıkarılmaktadır.

MADDE 4- Maddeyle, 4675 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasına iki yeni bent eklemek suretiyle, infaz hâkimliğinin görevinin kapsamı genişletilmektedir.

Fıkraya eklenen beşinci bentle, infaz hâkimliğinin görevleri arasına Cumhuriyet savcısının ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin verdiği kararlara karşı yapılan şikâyetleri inceleme görevi de eklenerek, Teklifte uzmanlaşması hedeflenen infaz hâkimliklerinin görev ve yetkilerinin genişletilmesi suretiyle uygulamadaki tereddütlerin giderilmesi amaçlanmaktadır. Böylelikle örneğin, 5275 sayılı Kanunun 106 ncı maddesi kapsamında adli para cezasının infazıyla ilgili olarak Cumhuriyet savcısının vermiş olduğu kararlara karşı yapılan şikâyetleri inceleme görevi, infaz hâkimliklerine verilmiş olacaktır.

Fıkraya eklenen altıncı bentle, ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin mahsup, ceza zaman aşımı ve hükümlünün ölümü hallerinde verilecek kararlar da dahil olmak üzere hâkim veya mahkeme tarafından verilmesi gerekli kararları almak ve işleri yapmak görevi de infaz hâkimliklerine verilmekte, böylelikle infaz işlem ve faaliyetlerinde uzmanlaşmanın sağlanması ve infaz hâkimliğinin daha fonksiyonel bir yapıya kavuşturulması hedeflenmektedir.

MADDE 5- Maddeyle, 4675 sayılı Kanunun 5 inci maddesinde yapılan düzenlemeyle, Cumhuriyet savcısının infaza ilişkin verdiği kararların şikâyete konu edilebilmesi sağlanmaktadır.

MADDE 6- Maddeyle, 4675 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinde değişiklik yapılmaktadır. Kanunun 5 inci maddesinde yapılan değişiklik gereği Cumhuriyet savcısının kararlarına karşı şikâyet yolunun açılmış olması sebebiyle maddenin birinci ve üçüncü fıkralarında bu başvuruları kapsar mahiyette düzenleme yapılmaktadır.

Maddenin dördüncü fıkrasında yapılan değişiklikle, mülga 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununa yapılan atfın, yürürlükte bulunan 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununa yapılması sağlanmaktadır.

Maddenin beşinci fıkrasında yapılan düzenlemeyle, kanun gereği infaz hâkiminin onayına tabi olan açık ceza infaz kurumundan tekrar kapalı ceza infaz kurumuna gönderme kararı ile disiplin soruşturmasının süresinin uzatılması veya hücreye koyma cezasının infazına başlanması gibi işlemler bakımından da itiraz kanun yoluna başvurulabileceği hüküm altına

alınmaktadır. Ayrıca, Ceza Muhakemesi Kanununun 268 inci maddesinin birinci fıkrasındaki süreyle uyum sağlamak amacıyla itiraz süresi yedi gün olarak değiştirilmektedir.

MADDE 7- Maddeyle, 4675 sayılı Kanuna geçici bir madde eklemek suretiyle, uygulamada sorun yaşamamak ve hak ihlallerine neden olmamak amacıyla bu Kanunla İnfaz Hâkimliği Kanununda getirilmesi öngörülen hükümlere ilişkin geçiş düzenlemeleri yapılmaktadır.

Maddenin birinci fıkrasıyla, bu Kanunla; İnfaz Hâkimliği Kanunu ve Türk Ceza Kanunu ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunda infaz hâkimliğinin kuruluş, görev, yetki ve işleyişine ilişkin yapılan değişikliklerin ve infaz hâkimliğine yeni görevler veren düzenlemelerin, 1/9/2020 tarihinden itibaren uygulanacağı belirtilmektedir. Bu tarihe kadar, yürürlükteki mevcut hükümlerin uygulanmasına devam edilecek, halen görevli mahkemelere yapılabilen şikayet, başvuru ve talepler, bu mahkemelerce değerlendirilerek sonuçlandırılacak ve Kanunun ilgili hükümlerinin 1/9/2020 tarihinde yürürlüğe girmesi üzerine uhdelerinde bulunan bu işler hakkında infaz hâkimliğinin görevine girdiği gerekçesiyle yetkisizlik ve görevsizlik kararı verilemeyecektir. Başka bir ifadeyle, bu süre içinde mevcut görevli ve yetkili mahkemelere yapılan şikayet, başvuru ve talepler, söz konusu tarih geçmiş olsa bile bu mahkemelerce sonuçlandırılacaktır. İnfaz Hâkimliği Kanununda düzenlenen infaz hâkimliğinin kuruluş, görev, yetki ve işleyişine ilişkin mevcut hükümler bu tarihe kadar aynen uygulanmaya devam edecektir. Bu maddeyi ihdas eden Kanunla infaz hâkimliğine, Cumhuriyet savcısının infaza ilişkin kararlarına karşı şikayet başvurusunda bulunma gibi ilk defa verilen görevler bakımından da infaz hâkimliğinin görev ve yetkisi 1/9/2020 tarihinden itibaren başlayacaktır. Bu tarihe kadar Cumhuriyet savcılarının infaza ilişkin kararlarına karşı infaz hâkimliğine veya hükmü veren mahkemeye İnfaz Hâkimliği Kanunu kapsamında şikayet başvurusunda bulunulamayacaktır.

Diğer yandan, İnfaz Hâkimliği Kanununun 6 ncı maddesinin beşinci fıkrası ile 5275 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin beşinci fıkrası, 48 inci maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendi, 105/A ve 110 uncu maddelerinde bu maddeyi ihdas eden Kanunla infaz hâkimliğinin görevleriyle ilgili değişiklikler veya yeni düzenlemeler yapılmaktadır. 5275 sayılı Kanunun 14 üncü ve 105/A maddesinin mevcut düzenlemesine göre belirtilen konularda karar verme yetkisi infaz hâkimliğine ait olmakla birlikte geçici maddede belirtilen şekilde düzenleme yapmak suretiyle uygulayıcı hâkim ve savcıların tereddüt yaşamamaları amaçlanmaktadır. Buna göre, 14 üncü maddenin beşinci fıkrası ile 105/A maddesindeki infaz hâkimliğinin karar vereceğine ilişkin hükümler, bu Kanunun yayımlanmasından itibaren uygulanmaya aynen devam edecektir. Ayrıca, 5275 sayılı Kanunun 110 uncu maddesinde düzenlenen özel infaz usulleri konusunda karar verme yetkisi bu Kanunla infaz hâkimliğine verilmekte olup, infaz hâkimliğinin yetkisinin bu maddeyle verilen görevler bakımından derhal yürürlüğe girmesi amaçlanmaktadır. Aynı durum, 6 ncı maddenin beşinci fıkrasında düzenlenen kanunlarda infaz hâkiminin onayına tabi olduğu belirtilen hususlarda itiraz kanun yoluna ilişkin hükmün uygulanacağına dair düzenleme ile 48 inci maddenin üçüncü fıkrasının (a) bendinde çocuk hükümlüleri hakkında verilen odaya kapatma disiplin cezasını uygulayabilmek için infaz hâkiminin onayının aranacağına ilişkin düzenleme bakımından da amaçlanmaktadır. Bu düzenlemeye göre söz konusu bu hükümler, Kanunun yayımlanmasıyla birlikte yürürlüğe girecek ve uygulanmaya başlanacaktır.

Dikkat etmek gerekir ki birinci fıkrada düzenlenen 1/9/2020 tarihinden itibaren uygulanacak hususlar, sadece infaz hâkimliğinin kuruluş, görev, yetki ve işleyişine ilişkin hükümlerdir. Kanunla diğer hususlarda yapılan örneğin; koşullu salıverilme veya denetimli serbestlik süreleri ya da ceza infaz kurumlarının yapısı ile disiplin ve işleyişine ilişkin düzenlemelerin uygulanmasına, bu Kanunun yayımıyla birlikte derhal başlanacaktır.

Maddenin ikinci fıkrasıyla, bu Kanunla infaz hâkimliğinin kuruluş, görev, yetki ve işleyişine ilişkin yapılan değişiklikler nedeniyle olağan veya olağanüstü kanun yolu incelemesinde bozma kararı verilemeyeceği düzenlenmektedir.

Maddenin üçüncü fıkrasıyla, bu Kanunla yapılan değişikliklerin uygulanacağı tarihe kadar, iş ve kadro durumu dikkate alınarak, Kanunun 2 nci maddesinin değiştirilen hükümlerine göre infaz hâkimliklerinin kurulması ve faaliyete geçirilmesine yönelik emredici hüküm düzenlenmektedir.

MADDE 8- Maddeyle, 4675 sayılı Kanunda yapılması öngörülen değişikliklere uyum sağlamak amacıyla 5237 sayılı Kanunun 50 nci maddesinde değişiklik yapılmaktadır.

MADDE 9- Maddeyle, 4675 sayılı Kanunda yapılması öngörülen değişikliklere uyum sağlamak amacıyla 5237 sayılı Kanunun 51 inci maddesinde değişiklik yapılmaktadır.

MADDE 10- Maddeyle, hak yoksunluklarının düzenlendiği Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde değişiklik yapılmaktadır. Değişikle, denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezası infaz edilenlerin kendi altsoyu üzerindeki velayet, vesayet ve kayımlık yetkilerini kullanabilmelerine imkan tanınmaktadır. Ayrıca, denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezası infaz edilenler ile koşullu salıverilenlerin bir kamu kurumunun veya kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşunun iznine tabi bir meslek veya sanatı, kendi sorumluluğu altında serbest meslek erbabı veya tacir olarak icra edebilmesine de imkan tanınmaktadır. Böylelikle, hükümlülerin denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle ceza infaz kurumlarından salıverilmesinden sonra hızlı bir şekilde sosyal hayat ile aile ve iş hayatına uyum sağlayabilmeleri amaçlanmaktadır.

MADDE 11- Maddeyle, Türk Ceza Kanununun 86 ncı maddesinin üçüncü fıkrasına yeni bir bent eklemek suretiyle, suçla etkin mücadele edilmesi ve caydırıcılığın sağlanması amacıyla kasten yaralama suçunun canavarca his saiki ile (örneğin; yüze kezzap atmak suretiyle) işlenmesi, suçun nitelikli halleri arasına alınmaktadır.

Ayrıca, aynı fıkraya eklenen hükümle, suçun canavarca his saikiyle işlenmesi halinde birinci veya ikinci fıkraya göre belirlenen temel cezaya uygulanacak artırım miktarının, yarı oranı yerine bir kat olması öngörülmektedir. Belirtilmelidir ki, fıkroda yer alan diğer bentlerin yeni eklenen (f) bendiyle birlikte uygulandığı durumlarda da sadece bir kat artırım yapılacaktır. Örneğin, silahtan sayılan kezzabın yüze atılması suretiyle kasten yaralama suçunun işlenmesi halinde 86 ncı maddenin üçüncü fıkrasının hem (e) bendinin hem de Teklifte eklenen (f) bendinin birlikte uygulanması söz konusu olacaktır. Bu durumda, temel ceza, daha fazla artırım öngören (f) bendi uyarınca sadece bir kat artırılacaktır. Silah sebebiyle (e) bendi uyarınca ayrıca yarı oranında artırım yapılmayacaktır.

MADDE 12- Maddeyle, Türk Ceza Kanununun 87 nci maddesinin dördüncü fıkrasında değişiklik yapmak suretiyle, 86 ncı maddede yapılan değişikliğe uyum sağlanmaktadır. Böylelikle, canavarca his saikiyle işlenen kasten yaralama suçlarında verilebilecek azami ceza ile diğer hallerde verilecek azami cezalar arasında ortaya çıkabilecek farklılığın giderilmesi ve ceza adaletinin sağlanması amaçlanmaktadır.

MADDE 13- Toplumda huzur ve sükûnun bozulmasının veya güvenlik kaygılarının artmasının en önemli sebeplerinin başında suç örgütlerinin varlığı gelmektedir. Örgüt, suçun işlenmesini kolaylaştırmakta, mağdurların mukavemetini kırmakta ve örgütün yapısı suçun ortaya çıkarılmasını zorlaştırmaktadır.

Maddeyle, Türk Ceza Kanununun 220 nci maddesinde değişiklik yapılarak, örgüt kurmak, yönetmek ve örgüte üye olmak suçlarıyla daha etkin mücadele etmek amacıyla hapis cezalarının alt ve üst sınırları artırılmaktadır.

MADDE 14- Ekonomi, sanayi ve ticarete ilişkin suçlar içinde yer almakla birlikte toplumun etkilendiği en önemli suçlardan birisi de tefeciliktir. Bu suç, kamunun zarar görmesinin yanında insanların da ekonomik olarak sömürülmesi sonucunu doğurmaktadır.

Maddeyle, Türk Ceza Kanununun 241 inci maddesinin birinci fıkrasında değişiklik yapılarak, tefecilik suçuyla daha etkin mücadele etmek amacıyla hapis cezasının üst sınırı ile adli para cezasının alt sınırı artırılmaktadır. Ayrıca, maddeye eklenen yeni fıkrayla, suçun bir örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenmesi halinde verilecek cezanın bir kat artırılması hükme bağlanmaktadır.

MADDE 15- Maddeyle, Ceza Muhakemesi Kanununun 109 uncu maddesinin mülga dördüncü fıkrası yeniden düzenlenmektedir. Tutuklama koşullarının bulunmasına rağmen, maruz kaldığı ağır bir hastalık veya engellilik nedeniyle ceza infaz kurumu koşullarında hayatını yalnız idame ettiremediği 13/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun 16 ncı maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca tespit edilen şüpheliler ile gebe olan veya doğurduğu tarihten itibaren altı ay geçmemiş bulunan kadın şüphelilerin tutuklanması yerine adli kontrol altına alınmasına karar verilebilmesine imkan tanınmaktadır. Ayrıca, hakkında mahkûmiyet hükmü verilmiş ve bu hükümlerle ilgili olarak istinaf veya temyiz kanun yoluna başvurulmuş olması hâlinde, UYAP kayıtlarını incelemek suretiyle hükmü veren ilk derece mahkemesi tarafından da adli kontrol kararı verilebilmesine imkan tanınmaktadır. Böylelikle, Teklifle Ceza Muhakemesi Kanununun 112 nci maddesinde yapılması öngörülen düzenlemeye uyum sağlanması amaçlanmaktadır.

Esasen 5275 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinin dördüncü ve altıncı fıkrasında hükümlüler bakımından bu hususlar düzenlenmiş ve aynı Kanunun 116 ncı maddesinde tutukluluk haliyle uzlaşır nitelikte olması durumunda 16 ncı madde hükümlerinin uygulanabileceği belirtilmiştir. Ancak, bu hükme rağmen tutuklu şüpheliler hakkında farklı farklı uygulamalar gerçekleştirilmekte ve mağduriyetlerin ortaya çıkmasına sebep olunmaktadır. Düzenlemeyle, uygulamadaki tereddüdün giderilmesi ve yaşanabilecek mağduriyetlerin önüne geçilebilmesi amacıyla belirtilen hallerde tutuklama tedbiri yerine adli kontrol tedbirinin uygulanabilmesi esası benimsenmektedir. Ayrıca, çocuğun yüksek yararı ilkesi de dikkate alınmak suretiyle söz konusu hüküm düzenlenmektedir.

MADDE 16- Maddeyle, adli kontrol hükümlerine uymamanın yaptırımının belirlendiği Ceza Muhakemesi Kanununun 112 nci maddesinin birinci fıkrasında düzenleme yapılmaktadır.

Söz konusu maddenin mevcut birinci fıkrasına göre, adli kontrol hükümlerini isteyerek yerine getirmeyen şüpheli veya sanık hakkında, hükmedilebilecek hapis cezasının süresi ne olursa olsun, yetkili yargı merciinin hemen tutuklama kararı verebileceği düzenlenmektedir. Şüpheli veya sanık huzurda ise tutuklama kararı verilebilecek, huzurda değilse yakalama emri düzenlemek suretiyle yakalanması ve buna göre tutuklanması sağlanabilecektir.

Hakkında adli kontrol kararı verilmiş olup da dosyası istinaf ya da temyiz incelemesinde bulunan sanıkların adli kontrol tedbirine uymamaları halinde hangi yargı merci tarafından değerlendirme yapılarak, tutuklama kararı verileceği veya yakalama emri düzenleneceği hususunda uygulamada tereddütler yaşanabilmektedir. Düzenlemeyle, hakkında mahkûmiyet hükmü verilmiş ve bu hükümlerle ilgili olarak istinaf veya temyiz kanun yoluna başvurmuş sanıkların adli kontrol tedbirine uymamaları hâlinde, hükmü veren ilk derece mahkemesi tarafından da UYAP kayıtları üzerinden durumlarının

değerlendirilebileceği ve tutuklama kararı verilebileceği veya yakalama emri düzenlenebileceği hüküm altına alınmaktadır. Esasen ilk derece mahkemelerinin bu konuda var olan yetkisi belirgin hale getirilmek suretiyle Ülke genelinde uygulama birliğinin sağlanması amaçlanmaktadır.

MADDE 17- Maddeyle, Ceza Muhakemesi Kanununun 272 nci maddesinin üçüncü fıkrasına eklenen hükümle, niteliği itibarıyla hafif olması nedeniyle istinaf kanun yolu kapalı olan mahkumiyet hükümlerinin, tekerrüre esas alınmayacağı düzenlenmektedir.

MADDE 18- Maddeyle, 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun 14 üncü maddesinde değişiklik yapmak suretiyle, doğrudan açık ceza infaz kurumlarında yerine getirilecek cezalar ile açık ceza infaz kurumunda bulunan hükümlülerin kapalı ceza infaz kurumlarına gönderilmesine ilişkin koşullar yeniden belirlenmekte ve açık ceza infaz kurumlarına ayrılmaya ilişkin yönetmeliğin kanuni dayanağı güçlendirilmektedir. Böylelikle, açık ceza infaz kurumlarının daha işlevsel ve amaca uygun olarak faaliyet gösterebilmesine ve hükümlülerin çalışma hayatına daha kolay intibak edebilmelerine imkan tanınmaktadır.

Maddenin üçüncü fıkrasında yapılan düzenlemeyle, hükümlülerin açık ceza infaz kurumuna ayrılmasına 89 uncu madde uyarınca yapılan değerlendirme sonucunda karar verileceği belirtilmektedir. Kanunun 89 uncu maddesi uyarınca tutum ve davranışları bakımından yapılan değerlendirmenin olumlu sonuçlanmaması durumunda hükümlü, açık ceza infaz kurumuna ayrılamayacaktır.

Maddenin dördüncü fıkrasında yapılan düzenlemeyle, toplam on yıl ve daha fazla hapis cezasına mahkum olanlar ile terör suçları, örgüt kurmak, yönetmek veya örgüte üye olmak suçları, örgüt faaliyeti kapsamında işlenen suçlar, kasten öldürme suçları, cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlar ve uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti suçlarından mahkûm olanların kapalı ceza infaz kurumundan açık ceza infaz kurumuna ayrılmasına ilişkin idare ve gözlem kurulu kararlarının infaz hâkiminin onayından sonra uygulamaya konulacağı hüküm altına alınmaktadır. Böylelikle, hükümlülerin açık ceza infaz kurumlarına ayrılmasında tutum ve davranışlarının değerlendirilmesi bakımından hâkim denetimi getirilmesi amaçlanmaktadır.

Maddenin beşinci fıkrasında yapılan düzenlemeyle (a) ve (b) bentlerindeki hallerde idare ve gözlem kurulu kararıyla hükümlülerin açık ceza infaz kurumlarından kapalı ceza infaz kurumlarına gönderilebileceği, (c) bendinde yapılan düzenlemeyle idare ve gözlem kurulu kararı ve infaz hâkiminin onayıyla hükümlülerin kapalı ceza infaz kurumlarına gönderilebileceği düzenlenmektedir. (a) ve (b) bentlerinde kurum asayişinin ve düzeninin mümkün olan en kısa sürede temin edilebilmesi bakımından infaz hâkiminin onayı aranmaksızın hükümlülerin kapalı ceza infaz kurumuna gönderilmesi öngörülmektedir. Ancak hükümlüler bu hallerde 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanununa göre şikayet yoluna başvurabilecektir. Diğer yandan, (c) bendinde düzenlenen hal bakımından infaz hâkiminin onayı üzerine hükümlü kapalı ceza infaz kurumuna gönderilebilecektir. İşlem, infaz hâkiminin onayı üzerine gerçekleştirileceği için idare ve gözlem kurulu kararının derhal onaya sunulması gerekmektedir. Bu durumda idare ve gözlem kurulu kararına karşı hükümlü şikayet yoluna başvurmuş olsa bile şikayet konusu, onayla birlikte değerlendirilebilecektir. Ayrıca, infaz hâkiminin onaya ilişkin diğer kararlarında olduğu gibi bu fıkradaki onaya ilişkin kararına karşı da İnfaz Hâkimliği Kanununa göre itiraz edilebilecektir.

MADDE 19- 5275 sayılı Kanunun 16 ncı maddesine göre, gebe olan veya doğurduğu tarihten itibaren altı ay geçmemiş bulunan kadınlar hakkındaki hapis cezalarının infazı geri bırakılmaktadır. Değişiklikle, anne ve çocuğun yüksek yararı gözetilerek "altı aylık" geri

birakma sınırı "bir yıl altı aya" çıkarılmakta, böylelikle anne ve çocuğun ceza infaz kurumuyla daha geç karşılaşmaları sağlanmaktadır.

MADDE 20- Maddeyle, 5275 sayılı Kanunun 17 nci maddesinde düzenleme yapmak suretiyle hükümlünün eş veya çocuklarının sürekli hastalık veya malullükleri nedeniyle bakıma muhtaç olmaları halinde hapis cezasının infazına ara verilebilmesine imkan tanınmaktadır. Ayrıca, fıkroda düzenlenen zorunlu ve çok ivedi durumlarda, Cumhuriyet başsavcılığınca hapis cezasının infazına ara verilebilmesine ilişkin "altı ay"lık süre "bir yıl"a çıkarılmaktadır.

MADDE 21- Maddeyle, 5275 sayılı Kanunun 19 uncu maddesine yeni bir fıkra eklemek suretiyle, hakkında Cumhuriyet savcısı tarafından ilamın infazına yönelik yakalama emri çıkarılan hükümlünün yakalanabilmesi amacıyla gerektiğinde konutta, işyerinde ve kamuya açık olmayan kapalı alanlarda arama yapılabilmesi bakımından Ceza Muhakemesi Kanununun 119 uncu maddesi hükümlerinin uygulanacağı ve hâkim tarafından verilecek arama kararlarının sulh ceza hâkimleri tarafından verileceği düzenlenmektedir.

MADDE 22- Maddeyle, 5275 sayılı Kanunun 30 uncu maddesine yeni bir fıkra eklenerek, açık ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlülerin kamu kurum ve kuruluşlarının iş alanlarında, ceza infaz kurumu görevlilerinin denetiminde olmak üzere geceleyin bu kurum ve kuruluşlar tarafından barındırılmak suretiyle çalıştırılabilecekleri kabul edilmektedir. Böylelikle, hükümlülerin kurum dışında çalıştırılması uygulamasını geliştirmek ve hükümlülerini çalışmaya özendirmek amaçlanmaktadır.

Düzenlemeye göre, hükümlünün bu şekilde çalıştırıldığı süre, 105/A maddesi uyarınca denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle infaz edilecek süreye ilave edilecektir. Başka bir ifadeyle, hükümlülerin bu şekilde çalıştıkları süre, faydalanacakları denetimli serbestlik süresine ilave edilecek ve böylelikle daha erken denetimli serbestliğe ayrılmaları sağlanmış olacaktır. Örneğin hükümlü açık ceza infaz kurumunda bulunduğu süre içinde bu madde uyarınca kamu kurum ve kuruluşlarının iş yerlerinde iki ay süre ile çalıştığı takdirde bir yıllık denetimli serbestlik süresi, bir yıl iki ay olarak uygulanacak ve hükümlü koşullu salıverilmesine bir yıl iki ay kala denetimli serbestliğe ayrılacaktır. Ayrıca, 105/A maddesinde düzenlenen denetimli serbestlikten faydalanılacak azami süre de aşılabilecektir. Bu hükümlülere buldukları alan veya durum gereğince uygulanmayacak kurallar yönetmelikle belirlenecektir.

MADDE 23- Maddeyle, 5275 sayılı Kanunun 37 nci maddesinin birinci fıkrasına hüküm eklemek suretiyle, hükümlünün duruşma, sağlık, eğitim ve çalışma gibi nedenlerle geçici olarak ceza infaz kurumu dışında bulunduğu yerlerde gerçekleştirdiği disipline aykırı eylem ve sözleri nedeniyle de disiplin yaptırımlarının uygulanabilmesine imkan tanınmaktadır. Örneğin, hastanede bulunduğu sırada kamu görevlilerine karşı gerçekleştirdiği disiplin cezası gerektiren eylemlerinden dolayı da hükümlü hakkında disiplin cezası uygulanabilecektir. Böylelikle, hükümlülerin geçici olarak ceza infaz kurumu dışına çıkarıldıklarında da düzenli bir yaşam sürdürmesi ile güvenliğin ve disiplinin sağlanması amaçlanmaktadır.

MADDE 24- Maddeyle, 5275 sayılı Kanunun 42 nci maddesinin ikinci fıkrasına yeni bir bent eklenerek, kurum idaresine bildirilen telefon numarası aracılığıyla ya da teknik müdahale ile başka bir hatta yönlendirme yapmak suretiyle görüşme hakkı olmayan kişilerle görüşmek fiili, disiplin cezası gerektiren eylemler arasına alınmaktadır.

MADDE 25- Maddeyle, 5275 sayılı Kanununun 44 üncü maddesinin ikinci fıkrasına eklenen yeni bir bentle, ceza infaz kurumuna alkol sokmak, kurumda alkol bulundurmak veya kullanmak eylemleri de disiplin yaptırımı kapsamına alınmaktadır.

MADDE 26- Maddeyle, 5275 sayılı Kanununun 46 ncı maddesinde yapılan değişiklikle, çocuk hükümlüler hakkında disiplin cezası gerektiren eylemlerin arasına yenileri eklenmektedir. Düzenlemeyle, çocuk hükümlülerin kurum disiplinini bozacak eylemlerden kaçınması ile caydırıcılığın sağlanması ve çocukların daha fazla eğitim ve iyileştirme faaliyetlerine katılması amaçlanmaktadır.

MADDE 27- Maddeyle, 5275 sayılı Kanununun 47 nci maddesinin ikinci fıkrasında değişiklik yapmak suretiyle disiplin soruşturmasına başlamak için öngörülen iki günlük süre, beş güne çıkarılmaktadır.

Maddenin üçüncü fıkrasında yapılan değişiklikle, disiplin soruşturmasının tamamlanması için öngörülen yedi günlük süre, onbeş güne çıkarılmaktadır. Ayrıca, firar halinde bu sürenin başlangıç tarihi, hükümlünün yakalandığının öğrenildiği tarih olarak belirlenmektedir.

Maddeye eklenen sekizinci fıkra ile disiplin soruşturmasını yapacak disiplin kurullarının yetkisi belirlenmektedir.

MADDE 28- Maddeyle, 5275 sayılı Kanununun 48 inci maddesinin ikinci fıkrasında değişiklik yapmak suretiyle, bir eylemden dolayı verilen disiplin cezası kesinleştikten sonra bu cezanın infazı tamamlanıp kaldırılması için bu maddenin dördüncü fıkrasında belirtilen süreler geçinceye kadar yeniden disiplin cezasını gerektiren bir eylemde bulunan hükümlü hakkında, her defasında bir üst ceza uygulanacağı açık bir şekilde düzenlenmektedir. Esasen fıkranın düzenleniş amacı bu olmakla birlikte uygulamada bazı infaz hâkimlikleri tarafından dördüncü fıkradaki sürelerin disiplin cezasının kesinleşmesinden itibaren uygulanabileceği yönünde kararlar verilmektedir. Bu sürelerin infazın tamamlanmasından itibaren işlemeye başlayacağı açık bir şekilde düzenlenerek farklı uygulamaların önüne geçilmesi amaçlanmaktadır.

Maddenin üçüncü fıkrasının (a) bendinde değişiklik yapmak suretiyle, çocuğun yüksek yararı ilkesi dikkate alınarak çocuklar hakkında verilen odaya kapatma cezasının infazına, infaz hâkiminin onayıyla başlanabileceği hüküm altına alınmakta ve (c) bendinde yapılan değişiklikle hücre cezası yerine uygulanacak ziyaretçi kabulünden yoksun bırakma cezasının süreleri belirlenmektedir.

Maddenin altıncı fıkrasında yapılan değişiklikle, çocuk hakkında verilen disiplin cezasının, çocuğun bulunduğu kurumun disiplin kurulu tarafından kaldırılabilmesi düzenlenmektedir. Böylelikle, çocuğun başka bir ceza infaz kurumuna veya çocuk eğitimevine nakledilmesiyle birlikte ortaya çıkabilecek yetki uyuşmazlıklarının ve uygulamadaki tereddütlerin giderilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 29- Maddeyle, 5275 sayılı Kanununun 51 inci maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendinde yapılan değişiklikle, çocuk hükümlülere en geç iki ayda bir sağlanan aile görüşmesi imkanı artırılmakta ve bu görüşmelerin en geç ayda bir yapılabilmesi sağlanmaktadır. Ayrıca çocuk hükümlülerin, kardeşiyle de aile görüşmesi yapabilmesine imkan tanınmaktadır. Bu görüşmeler, ana veya babasıyla birlikte yapılabilecektir.

Maddenin üçüncü fıkrasına dört yeni bent eklemek suretiyle, çocuğun yüksek yararı dikkate alınarak çocuk hükümlülere verilebilecek ödül imkanının kapsamı genişletilmektedir.

MADDE 30- Maddeyle, 5275 sayılı Kanunun 54 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde değişiklik yapılmaktadır. Düzenlemeyle, hükümlülerin kendi istekleriyle başka ceza infaz kurumlarına naklini isteyebilmeleri bakımından aranan üç aydan az bir süre kalmamış olma şartının hesabında, denetimli serbestlik süresinin de dikkate alınması sağlanmaktadır.

MADDE 31- Maddeyle, 5275 sayılı Kanunun 61 inci maddesinin ikinci fıkrasına cümle eklemek suretiyle, hükümlülerin kamu kurum ve kuruluşlarına bağlı kütüphanelerde bulunan ve 62 nci maddedeki şartları taşıyan yayınlardan yararlanabilmelerine imkan sağlanmaktadır.

MADDE 32- Maddeyle, 5275 sayılı Kanunun 62 nci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan düzenlemelere ilave olarak, kurum disiplinini veya düzenini bozan ya da hükümlülerin iyileştirilmesi amacına ulaşmayı zorlaştıran yayınların da hükümlülere verilemeyeceği düzenlenmektedir.

Maddeye eklenen dördüncü fıkrayla, Uluslararası Standart Süreli Yayın Numarası (ISSN) veya Uluslararası Standart Kitap Numarası (ISBN) almayan süreli ve süresiz yayınlar ile Basın İlan Kurumu aracılığıyla resmî ilan ve reklam yayınlama hakkı bulunmayan gazetelerin ceza infaz kurumuna kabul edilmeyeceğine ilişkin düzenleme yapılmaktadır. Ayrıca fıkrada yapılan diğer bir düzenlemeyle yabancı dilde yayımlanmış gazete ve dergilerin ceza infaz kurumuna kabul edilip edilmemesi hususunda Adalet Bakanlığına yetki verilmektedir.

MADDE 33- Maddeyle, 5275 sayılı Kanunun 66 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında düzenleme yapılarak, salgın hastalık halinde de ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlülerin kuruma ait telefon ve faks cihazından derhâl yararlandırılmasına imkan sağlanmaktadır.

MADDE 34- Maddeyle, 5275 sayılı Kanunun 69 uncu maddesinde değişiklik yapmak suretiyle, kapalı ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlülerin dışarıdan hediye kabul etme hakkının kapsamı genişletilmektedir. Buna göre hükümlüler, mevcut haklarına ilave olarak iki ayda bir kez, dışarıdan gönderilen ve kurum güvenliği için tehlikeli olmayan bir hediyeyi kabul edebilecektir. Ayrıca, çocuk ve altmış beş yaşını tamamlamış hükümlüler ile beraberinde çocuğu bulunan kadın hükümlüler, idare ve gözlem kurulu tarafından alınacak karar doğrultusunda fıkrada belirtilen zaman dilimleri dışında da hediye kabul edebilecektir.

MADDE 35- Maddeyle, 5275 sayılı Kanunun 76 ncı maddesine hüküm eklemek suretiyle, hükümlülerin öğretimden yararlanmasına imkan veren söz konusu maddenin uygulanmasına ve sınavlara ilişkin usul ve esasların yönetmelikle düzenlenebilmesine imkan sağlanmaktadır.

MADDE 36- Maddeyle, 5275 sayılı Kanunun 89 uncu maddesi başlığı ile birlikte yeniden düzenlenmektedir.

Kanunun 89 uncu maddesinin mevcut düzenlemesine göre sadece koşullu salıverilme bakımından iyi halin belirlenmesi esas alınmış, infazın tüm aşamaları bakımından iyi hal değerlendirilmesi yapılmasına ilişkin bir düzenleme yapılmamıştır. Yapılması öngörülen değişiklikle, infazın tüm aşamalarında hükümlülerin tutum ve davranışlarının iyi hâlin belirlenmesine esas olmak üzere değerlendirilmesi ve buna göre belirli hak ve imkanlardan faydalanabilmesi amaçlanmaktadır.

Hükümlüler, ceza infaz kurumlarına girmekle birlikte kurumlarda buldukları tüm aşamalarda, ceza infaz kurumlarının düzen ve güvenliği amacıyla konulmuş kurallara uyup uymadığı, haklarını iyi niyetle kullanıp kullanmadığı, yükümlülüklerini eksiksiz yerine getirip getirmediği, uygulanan iyileştirme programlarına göre toplumla bütünleşmeye hazır olup olmadığı, tekrar suç işleme ve mağdura veya başkalarına zarar verme riskinin düşük olup olmadığı hususlarında idare ve gözlem kurulu tarafından en geç altı ayda bir değerlendirmeye tabi tutulacaklardır. Söz konusu değerlendirme, en geç altı ayda bir yapılacağı gibi daha kısa sürelerde de yapılabilecektir.

Yapılacak bu değerlendirmede, infazın tüm aşamalarında hükümlülerin katıldığı iyileştirme ve eğitim-öğretim programları ile spor ve sosyal faaliyetler, kültür ve sanat programları, aldığı sertifikalar, kitap okuma alışkanlığı, diğer hükümlü ve tutuklular ile ceza infaz kurumu görevlileri ve dışarıyla olan ilişkileri, işlediği suçtan dolayı duyduğu pişmanlığı, ceza infaz kurumu kuralları ile kurum bünyesindeki çalışma kurallarına uyumu ve aldığı disiplin cezaları dikkate alınacaktır. Gerekliğinde hükümlünün ceza infaz kurumuna girmeden önceki yaşamına ilişkin bilgi ve belgeler de ilgili yerlerden istenebilecektir.

Maddenin üçüncü fıkrasında yapılan düzenlemeyle, toplam on yıl ve daha fazla hapis cezasına mahkûm olanlar ile terör suçları, örgüt kurmak, yönetmek veya örgüte üye olmak suçları, örgüt faaliyeti kapsamında işlenen suçlar, kasten öldürme suçları, cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlar ve uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti suçlarından mahkûm olanlar hakkında yapılacak açık ceza infaz kurumuna ayırmaya, denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infazına ve koşullu salıverilmeye ilişkin değerlendirmelerde idare ve gözlem kuruluna Cumhuriyet başsavcısı veya belirleyeceği bir Cumhuriyet savcısı başkanlık edecektir. Cumhuriyet savcısı, ceza infaz kurumundan doğrudan koşullu salıverilmeye ayrılacak hükümlüler hakkında yapılacak idare ve gözlem kurulu değerlendirmelerine katılacak, denetimli serbestlik uygulanarak cezanın infazından sonra koşullu salıverilmeye ayrılacak hükümlüler hakkında yapılacak değerlendirmeye katılmayacaktır. Ayrıca, idare ve gözlem kuruluna Cumhuriyet başsavcısı tarafından belirlenen bir izleme kurulu üyesi ile Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığı il veya ilçe müdürlükleri tarafından belirlenen birer uzman kişi katılacaktır. Cumhuriyet başsavcılığı aracılığı ile bu kurumlardan temsilci belirleyerek bildirmeleri istenecek ve ilgili temsilciye idare ve gözlem kurulunun toplantı gün ve saati bildirilecektir.

Idare ve gözlem kuruluna Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığı ile izleme kurulundan katılan üyelere katıldıkları her bir toplantı günü için memur maaş katsayısının (500) rakamı ile çarpılması sonucu bulunacak miktarda huzur hakkı ödenecektir.

Kanunlarda iyi halliliğin arandığı durumlarda, hükümlülerin tutum ve davranışlarının değerlendirilmesi ve bazı hak ve imkanlardan faydalanabilmesi bakımından bu madde hükümleri dikkate alınacaktır. Bu madde uyarınca yapılan değerlendirme olumlu sonuçlanmadığı takdirde hükümlü, söz konusu hak ve imkandan faydalanamayacaktır. Olumlu sonuçlandığı takdirde ise örneğin açık ceza infaz kurumuna ayrılma bakımından hükümlü bu imkandan faydalanabilecektir.

Açık ceza infaz kurumuna ayırmaya, denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infazına ve koşullu salıverilmeye ilişkin olarak tutum ve davranışları olumsuz değerlendirilen hükümlülerin yeniden değerlendirilmeye tâbi tutulma süreleri bir yılı geçemeyecek olup, bu süreler yönetmelikle belirlenecektir. Belirtmek gerekir ki, birinci fıkra uyarınca yapılması gereken değerlendirme, en geç altı ayda bir yapılmaya devam edecektir.

Düzenlemeyle, hükümlünün açık ceza infaz kurumuna ayrılma, denetimli serbestlik altında cezanın infazı ve koşullu salıverilme gibi imkanlardan yararlanabilmesi için ceza infaz kurumlarında kaldığı tüm zamanlar bakımından bir değerlendirme yapılması ve bu değerlendirme sonucuna göre hakkında işlem tesis edilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 37- Maddeyle, 5275 sayılı Kanunun 92 nci maddesinin ikinci fıkrasında uyum düzenlemesi yapılmaktadır. 5271 sayılı Kanunun 250 nci maddesinin daha önce mülga edilmesi nedeniyle, bu maddenin birinci fıkrasında yer alan suçlara yapılan atıf kaldırılarak, söz konusu ikinci fıkranın uygulama alanı yeniden belirlenmektedir.

MADDE 38- Maddeyle, 5275 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasında değişiklik yapmak suretiyle, hükümlülerin mazeret iznini kullanabilmesi için ceza infaz kurumlarında iyi halli olarak geçirmesi gereken süre kısaltılmaktadır. Ayrıca, maddenin ikinci fıkrasının (b) bendinde değişiklik yapmak suretiyle, hasta ziyareti amacıyla verilen mazeret izin hakkı, ikiye çıkarılmaktadır.

MADDE 39- Maddeyle, 5275 sayılı Kanunun 95 inci maddesinde düzenleme yapmak suretiyle, açık ceza infaz kurumlarında bulunanlar ile kapalı ceza infaz kurumunda bulunup da açık ceza infaz kurumlarına ayrılmaya hak kazanan hükümlülere, aileleriyle bağlarını sürdürmelerini veya güçlendirmelerini ve dış dünyaya uyumlarını sağlamak amacıyla verilen özel izin süresi artırılmakta ve hastalık veya doğal afet gibi zorunlu hâllerde bu izinlerin birleştirilerek kullanılabilmesine imkan sağlanmaktadır.

MADDE 40- Maddeyle, 5275 sayılı Kanunun 97 nci maddesinin birinci fıkrasına cümle eklemek suretiyle salgın hastalık, doğal afet, savaş veya seferberlik durumunda bu sebeplerden dolayı izinden dönemeyen veya geç dönen hükümlülere ceza verilmeyeceğine ilişkin hukuka uygunluk nedeni kabul edilmektedir.

Ayrıca, maddenin ikinci fıkrasının ikinci cümlesi yürürlükten kaldırılmakta ve maddeye yeni bir fıkra eklenmektedir. Düzenlemeyle, izinden dönmeyen veya iki günden fazla bir süre geçtikten sonra dönen hükümlüler ile firar eden hükümlülere bir daha özel izin verilmeyeceği hüküm altına alınmaktadır.

MADDE 41- Teklifle 4675 sayılı Kanunda yapılması öngörülen değişikliklere uyum sağlamak amacıyla, mahkûmiyet hükmünün yorumunda veya çektirilecek cezanın hesabında duraksama olması hâlinde uygulanacak hükümleri düzenleyen 5275 sayılı Kanunun 98 inci maddesinde değişiklik yapılmaktadır.

Maddenin birinci fıkrasının (a) bendiyle, mahkûmiyet hükmünün yorumunda duraksama olması veya sonradan yürürlüğe giren kanun hükmünün Türk Ceza Kanununun 7 nci maddesi kapsamında değerlendirilmesinin gerektiği halde hükmü veren mahkemeden karar isteneceği düzenlenmektedir.

Mahkemelerin her türlü kararının gerekçeli olarak yazılması zorunludur. Mahkûmiyet hükmünün yorumu hususunda en yetkin mercii, dosyanın tamamı hakkında bilgi sahibi olan ve kovuşturmayı Ceza Muhakemesi Kanununun 223 üncü maddesi kapsamında hükümle sonuçlandıran mahkemedir. Bu sebeple, mahkûmiyet hükmünün yorumunda duraksama olması, başka bir ifadeyle hükmü etkileyen hususlar bulunması halinde hükmü veren mahkemeden karar istenmesi gerekmektedir. Örneğin, tekerrür hükümlerinin uygulanmasına ilişkin duraksamayı gidermek amacıyla kararı veren mahkemeden bir karar verilmesi istenecektir. Suçun bir örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenip işlenmediği hususunda bir tereddüt bulunması durumunda da hüküm mahkemesinden bu konuda bir karar verilmesi istenecektir. Yine, kararın hüküm kısmında yapılan hesap veya yazım hatası sonucu infaz edilecek cezanın miktarı hususundaki tereddüdün giderilmesi, suçun işlendiği tarihin karardan anlaşılabilmesi veya suç tarihinde tereddüt bulunması, ödeme veya şikayetten vazgeçme gibi nedenlerle hükmün ortadan kaldırılması veya cezanın düşürülmesi gibi hallerde hükmü veren mahkemeden karar istenecektir. Ayrıca, bu hallerde infazın durdurulmasına yönelik talepler de hüküm mahkemesinden istenecektir.

Sonradan yürürlüğe giren bir kanun hükmünün, hükümlünün lehine olup olmadığının değerlendirilmesi gerektiğinde bu değerlendirmenin, dosyayı en iyi şekilde bilen hükmü veren mahkemece yapılması gerekmektedir. Örneğin, mahkumiyet kararı kesinleştikten sonra mahkumiyete konu suçun unsurlarında veya hafifletici nedenlerinde yürürlüğe konulan bir kanunla değişiklik yapıldığı takdirde, bu değişikliğin söz konusu mahkumiyet hükmünü etkileyip etkilemediği hususunun kararı veren mahkemece değerlendirilmesi gerekmektedir.

Fıkranın (b) bendinde ise, çektirilecek cezanın hesabında duraksama olması ya da cezanın kısmen veya tamamen yerine getirilip getirilemeyeceğinin ileri sürülmesi hâlinde infaz hâkimliğince karar verileceği belirtilmektedir. Bu bendin kapsamına giren hâllerde, dosyanın içeriğine herhangi bir şekilde ihtiyaç bulunmamaktadır. Duraksama, infaz dosyası üzerinden infaz hâkimliğince giderilebilecektir.

Çektirilecek cezanın hesabında duraksamaya örnek olarak, süre belgesinde koşullu salıverilme süresinin veya tarihinin yanlış hesaplanması ya da adli para cezası hapse çevrilirken hangi miktarın esas alınacağı hususunda duraksama olması hâlleri gösterilebilir. Cezanın kısmen veya tamamen yerine getirilip getirilemeyeceğine örnek olarak, ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazı aşamasında mahsup, ceza zamanaşımı, hükümlünün ölümü veya artık yıl hesabı gösterilebilir. Bu hususlardaki kararlar da infaz hâkimi tarafından verilebilecektir.

Belirtmek gerekir ki, (b) bendindeki düzenlemenin sebebi, Teklifte 4675 sayılı Kanunda yapılması öngörülen değişikliklerdir. 4675 sayılı Kanunda yapılan değişikliklere ilişkin gerekçelerde açıkça vurgulandığı üzere, hükmün kesinleşmesinden itibaren infaza yönelik kararların, uzmanlaşmanın ve uygulama birliğinin sağlanması amacıyla infaz hâkimliklerince verilmesi esas benimsenmiş bulunmaktadır.

Teklifle, İnfaz Hâkimliği Kanununda yapılması öngörülen değişikliklerle Cumhuriyet savcılarının infaza ilişkin kararları bakımından şikayet yolu açıldığından ve bu şikayetleri infaz hâkimliği inceleyeceğinden, maddenin mevcut ikinci fıkrası madde metninden çıkarılmaktadır.

Maddenin yeni ikinci fıkrasında, Teklifte yapılması öngörülen değişikliklere uyum sağlamak amacıyla düzenleme yapılmaktadır.

MADDE 42- Maddeyle, 4675 sayılı Kanunda yapılması öngörülen değişikliklere uyum sağlamak amacıyla 5275 sayılı Kanunun 99 uncu maddesinde değişiklik yapılmaktadır. Buna göre, birden fazla hükümdeki cezaların koşullu salıverilme süresinin belirlenebilmesi bakımından toplanması gerektiğinde toplama (içtima) kararları, infaz hâkimliği tarafından verilecektir.

Ayrıca, maddeye eklenen hükümle, adli para cezasının ödenmemesi nedeniyle hapis cezasına çevrilen fakat öncelikli olarak uygulanan kamuya yararlı bir işte çalışma yükümlülüğünü yerine getirmeyen hükümlünün bu hapis cezasının da süreli hapis cezalarında olduğu gibi toplama kararına dahil edilmesi sağlanmaktadır. Böylelikle, adli para cezasından çevrilen hapis cezalarının da toplama kararına girmesi nedeniyle infaz edilecek cezalar bakımından hakkaniyete uygun bir sonucun ortaya çıkması amaçlanmaktadır.

MADDE 43- Maddeyle, 4675 sayılı Kanunda yapılması öngörülen değişikliklere uyum sağlamak amacıyla 5275 sayılı Kanunun 100 üncü maddesinin ikinci fıkrasında değişiklik yapılmaktadır.

MADDE 44- Maddeyle, 4675 sayılı Kanunda yapılması öngörülen değişikliklere uyum sağlamak amacıyla 5275 sayılı Kanunun 101 inci maddesinde değişiklikler yapılmaktadır. Maddenin birinci fıkrasında yapılan değişikliklerle, infaz sırasında karar verecek merciler arasına infaz hâkimi de eklenmektedir.

Maddenin ikinci fıkrasında yapılan değişiklikle, 4675 sayılı Kanunda yapılması öngörülen görev ve yetkiye ilişkin değişikliklere uyum sağlanmaktadır. Toplama kararlarını verecek infaz hâkimlikleri, fıkranın mevcut metnindeki esaslar çerçevesinde belirlenmektedir.

MADDE 45- Maddeyle, 5275 sayılı Kanunun 105 inci maddesinde değişiklik yapılmaktadır.

Türk Ceza Kanununun 50 nci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde yer alan kısa süreli hapis cezasına seçenek yaptırımlardan kamuya yararlı bir işte çalıştırma tedbirinin uygulamasına ilişkin düzenlemeler, 5275 sayılı Kanunun 105 inci maddesinde yer almaktadır. 18/6/2014 tarihli ve 6545 sayılı Kanunun 81 inci maddesiyle, Kanunun adli para cezalarının infaz usulünün düzenlendiği 106 ncı maddesinin üçüncü fıkrası yeniden düzenlenmiş ve hükümlü, tebliğ olunan ödeme emri üzerine belli süre içinde adli para cezasını ödemezse, Cumhuriyet savcısının kararı ile ödenmeyen kısma karşılık gelen gün miktarı hapis cezasına çevrilerek, hükümlünün iki saat çalışması karşılığı bir gün olmak üzere kamuya yararlı bir işte çalıştırılmasına karar verileceği ve günlük çalışma süresinin, en az iki saat ve en fazla sekiz saat olacak şekilde denetimli serbestlik müdürlüğüne belirleneceği hüküm altına alınmıştır.

Söz konusu bu düzenlemenin 105 inci madde kapsamında kamuya yararlı bir işte çalıştırma tedbiri bakımından da geçerli olması için maddenin birinci fıkrasında düzenleme yapılmaktadır.

Maddenin ikinci fıkrasındaki mevcut düzenlemede, hâkim kamuya yararlı bir işte çalıştırma kararı vermeden önce denetimli serbestlik müdürlüğüne kendisine gönderilen listelerde bulunan hizmet çeşidi ve süresini hükümlüye önermekte ve hükümlüye bunları reddetme hakkı olduğunu hatırlatmaktadır. Bu durum, uygulamada tereddüt oluşturmakta ve mahkemelerin iş yükünü artırmaktadır. Maddenin ikinci fıkrasında yapılan değişiklikle, mahkeme, seçenek tedbir olarak kamuya yararlı bir işte çalıştırmaya hükmettikten sonra hükümlünün bu işlerden hangisine gideceği veya uygun görülen hizmetlerden hangisini tercih edeceği gibi uygulamaya temas eden hususları, mevzuat hükümlerine göre bu işlemleri yerine getirmekle görevli olan denetimli serbestlik müdürlükleri belirleyecektir.

Kısa süreli hapis cezasına seçenek yaptırımlardan olan kamuya yararlı bir işte çalıştırma yaptırımının kısıtlandığına dair uygulamada oluşan tereddüdün giderilmesi amacıyla maddenin üçüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmaktadır.

MADDE 46- Maddeyle, 5275 sayılı Kanunun 105/A maddesinde değişiklik yapmak suretiyle, cezanın denetimli serbestlik rejimi altında infazına ilişkin koşullar ile denetimli serbestlik süresi yeniden belirlenmektedir. Mevcut düzenlemeye göre, açık ceza infaz kurumlarına ayrılan veya ayrılmaya hak kazanan her hükümlü, verilen ceza miktarına bakılmaksızın bir yıllık maktu denetimli serbestlik süresinden eşit miktarda yararlanmakta, bu durum ceza miktarının fazla olduğu hükümlüler bakımından adaletsiz bir sonucun ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Yapılması öngörülen düzenlemeyle, her hükümlünün eşit süreyle denetimli serbestlikten yararlanması uygulamasından vazgeçilerek, koşullu salıverilme miktarına göre oransal olarak denetimli serbestlikten faydalanması ve ceza infaz kurumunda kalacağı sürenin de yine oransal olarak aynı olması sağlanmakta ve bu suretle ceza infaz adaletinin gerçekleştirilmesi amaçlanmaktadır. Buna göre, açık ceza infaz kurumunda bulunan ve koşullu salıverilme için ceza infaz kurumlarında geçirilmesi gereken sürenin beşte dördünü açık veya kapalı ceza infaz kurumunda geçiren hükümlü, cezasının koşullu salıverilme tarihine kadar olan kısmını toplum içinde denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle infaz edecektir. Ağırlaştırılmış müebbet ve müebbet hapis cezaları bakımından denetimli serbestlik süresinin çok uzun olmaması amacıyla azami üç yıllık denetimli serbestlik süresi getirilmektedir.

Diğer yandan, Kanunun 105/A maddesinde yer alan denetimli serbestlik altında cezanın infazı için açık ceza infaz kurumunda altı ay kalma koşulunun, Kanunun geçici 4 üncü maddesi gereğince 31/12/2020 tarihine kadar uygulanmayacak olması nedeniyle belli miktara kadar hapis cezası alan hükümlüler, ceza infaz kurumunda çok az bir süre kalmak suretiyle cezalarının tümünü denetimli serbestlik rejimi altında infaz ettiğinden bu durum cezasızlık algısı oluşturmaktadır. Yapılan düzenlemeyle, her hükümlünün belirli bir süre ceza infaz kurumunda kalması sağlanarak cezasızlık algısının ortadan kaldırılması amaçlanmaktadır.

Söz konusu maddede yapılan düzenlemeye göre öncelikli olarak koşullu salıverilme süresi belirlenecek, bu sürenin beşte dördü ceza infaz kurumlarında ve kalan beşte birlik kısmı ise denetimli serbestlik rejimi altında toplum içinde infaz edilecektir.

Maddede yapılan diğer bir düzenlemeyle, sıfır-altı yaş grubunda çocuğu bulunan kadın hükümlüler ile maruz kaldığı ağır bir hastalık, engellilik veya kocama nedeniyle hayatlarını yalnız idame ettiremeyen hükümlüler bakımından denetimli serbestlikten yararlanılacak oran, maddede yapılan düzenlemelere uygun olarak yeniden belirlenmektedir. Bu hükümlüler koşullu salıverilme için ceza infaz kurumlarında geçirilmesi gereken sürenin beşte üçünü ceza infaz kurumunda geçirmeleri halinde denetimli serbestlik tedbirinden yararlanabilecektir. Bu fıkra uyarınca faydalanılacak denetimli serbestlik süresi bakımından da azami bir sınır getirilmektedir. Belirtmek gerekir ki, üçüncü fıkradaki koşulların (sıfır-altı yaş grubunda çocuğun bulunması veya maruz kalınan ağır bir hastalık) oluşup oluşmadığı, hükümlünün denetimli serbestliğe ayrılmak için ceza infaz kurumu idaresine başvurduğu tarih itibarıyla değerlendirilecektir.

Maddenin altıncı fıkrasında yapılan değişiklikle, denetimli serbestliğin uygulanmasına ilişkin olarak belirli yükümlülükleri yerine getirmeyen hükümlülerin kapalı ceza infaz kurumuna gönderilmesi uygulamasından vazgeçilerek, infaz hâkiminin kararıyla açık ceza infaz kurumuna gönderilebilmesi sağlanmaktadır. Ayrıca, ceza infaz kurumundan ayrıldıktan sonra, hükümlülerin talebinde belirttiği denetimli serbestlik müdürlüğüne müracaat etmesi için aranan süre, üç günden beş güne çıkarılmaktadır.

Maddenin yedinci fıkrası Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmiş olduğundan, söz konusu iptal gerekçeleri karşılanmak suretiyle fıkra yeniden düzenlenmektedir.

Maddenin sekizinci fıkrasında yapılan düzenlemeyle, altıncı fıkrada yapılması öngörülen düzenlemelere uyum sağlanmaktadır.

MADDE 47- Maddeyle, 5275 sayılı Kanunun 106 ncı maddesinin dokuzuncu fıkrasında düzenleme yapmak suretiyle, 16 ncı madde uyarınca hapis cezasının infazının hastalık nedeniyle ertelenmesi halinin, adli para cezasından çevrilen hapis cezaları bakımından da uygulanmasına imkan tanınmaktadır.

MADDE 48- 2005 yılında yürürlüğe giren 5275 sayılı Kanunla ceza infaz sistemimizde köklü bir değişiklik yapılmış ve koşullu salıverilme süreleri önemli ölçüde artırılmıştır. Bununla birlikte aynı tarihte yürürlüğe giren 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu ile hapis cezaları da önemli oranda artırılmıştır.

Koşullu salıverilme sürelerine ilişkin mukayeseli hukuk örnekleri incelendiğinde, farklı uygulamalar olduğu görülmektedir. Örneğin İngiltere, Fransa, Finlandiya, İtalya ve Polonya'da koşullu salıverilme süresi kural olarak cezaların yarısı iken, bu oran Belçika'da üçte bire kadar inmektedir.

Maddeyle, hükümlülerin koşullu salıverilme sürelerine ilişkin üçte ikilik genel oran, yarısı olarak belirlenmektedir. Bu süre geldiğinde hükümlünün tutum ve davranışları değerlendirilecek ve olumlu ise hükümlü koşullu salıverilmeden faydalanabilecek, aksi halde hapis cezasının infazına devam edilecektir. Hükümlünün tutum ve davranışlarının

değerlendirilmesi ise 89 uncu maddeye göre yapılacaktır. Böylelikle, koşullu salıverilme rejimi sistematik bir yapıya kavuşturulmaktadır.

Diğer yandan, ikinci fıkraya eklenen hükümlerle, üçte ikilik oran bazı suçlar bakımından korunmaktadır. Fıkra sadece çocuklar hakkında uygulanacak hükümler açıkça belirtilmiş olup, diğer hükümler hem çocuklar hem de yetişkinler için uygulanacaktır.

Maddenin ikinci fıkrasında yapılan değişikliğe bağlı olarak dördüncü fıkrada yer alan koşullu salıverilme oranı üçte iki olarak belirlenmektedir. Ancak, fıkraya eklenen cümleyle, örgüt faaliyeti çerçevesinde işlenen ve koşullu salıverilme oranı üçte ikiden fazla olan suçlar bakımından, bu suçların tabi oldukları koşullu salıverilme oranının uygulanacağı kabul edilmektedir. Örneğin, Türk Ceza Kanununun 188 inci maddesinde tanımlanan uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti suçunun örgüt faaliyeti kapsamında işlenmesi halinde koşullu salıverilme oranı üçte iki olarak değil, dörtte üç olarak uygulanacaktır. Çünkü uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti suçunun koşullu salıverilme oranı 108 inci maddenin dokuzuncu fıkrasına göre dörtte üçtür.

Maddenin ikinci fıkrasında yapılan değişikliğe uyum sağlamak amacıyla altıncı fıkrada yer alan koşullu salıverilen hükümlünün tâbi tutulacağı denetim süresinin, infaz kurumunda geçirilmesi gereken süre, başka bir ifadeyle koşullu salıverilme süresi kadar olması öngörülmektedir. Ancak bu süre, süreli hapislerde hakederek tahliye tarihini geçemeyecektir.

Maddede ayrıca, 4675 sayılı Kanunda infaz hâkimliğinin görev ve yetkilerine ilişkin yapılması öngörülen değişikliklere uyum sağlanması amacıyla bazı ibare değişiklikleri yapılmaktadır. 4675 sayılı Kanunda yapılması öngörülen değişikliklere bağlı olarak, cezanın bireyselleştirilmesi ve iyileştirme esaslarına göre koşullu salıverilme bakımından hükmü veren mahkeme yerine, infaz hâkimlikleri yetkili kılınmaktadır. Penoloji bilimi ve infaz hukuku gereklerine uygun olarak iyileştirme ve bireyselleştirme ihtiyacı, cezaların infazı aşamasında uzmanlaşmayı ve uygulama birliğini gerektirmektedir. Aynı suçtan hükümlü bulunup da aynı iyileştirme esaslarına tâbi olan ve barındırıldıkları ceza infaz kurumlarının disiplin, düzen ve iyileştirme rejimlerine tamamıyla uyan hükümlüler hakkında, koşullu salıverilme kararının verilip verilmemesi veya geri alınması bakımından farklı uygulamaların önlenmesi amaçlanmakta ve bu konudaki yetki infaz hâkimliklerine bırakılmaktadır.

Maddenin dokuzuncu fıkrasına eklenen yeni hükümlerle, infaz hâkiminin iki yılı geçmemek üzere denetim süresi içinde hükümlünün denetimli serbestlik müdürlüğünce belirlenecek yükümlülüklerle tabi tutulmasına karar verebileceği düzenlenmektedir. İnfaz hâkimi en fazla iki yıl için yükümlülüğe karar verebileceği gibi daha kısa bir süre de belirleyebilecektir. Ancak, belirlenen yükümlülük süresi, hakederek tahliye tarihini geçemeyecektir. İnfaz hâkiminin kararı üzerine denetimli serbestlik müdürlüğü risk ve ihtiyaçlarını dikkate alarak hükümlüyü; belirli bir bölgede denetim ve gözetim altında bulunmak, belirlenen yer veya bölgelere gitmemek ve belirlenen programlara katılmak şeklindeki yükümlülüklerden bir veya birden fazlasına tabi tutacaktır. İnfaz hâkiminin karar vermesi durumunda denetimli serbestlik müdürlüğünün hükümlüyü yükümlülüğe tabi tutması zorunludur. İnfaz hâkimi karar vermediği takdirde denetimli serbestlik müdürlüğü bu yükümlülükleri uygulayamayacaktır. Ayrıca, denetimli serbestlik müdürlüğü hükümlünün risk ve ihtiyaçlarını dikkate alarak yükümlülükleri re'sen değiştirebilecektir. Böylelikle, hükümlülerin koşullu salıverilmeleri üzerine toplum içindeki takibi daha etkin bir şekilde sağlanmış olacaktır.

Maddenin onbirinci fıkrasında yapılan değişiklikle, hükümlünün koşullu salıverilmesi hakkında ceza infaz kurumu idaresi tarafından hazırlanan gerekçeli raporun, infaz işlemlerinin yapıldığı yer infaz hâkimliğine (infaz dosyasının takibinin yapıldığı Cumhuriyet başsavcılığı nezdindeki infaz hâkimliği) verileceği, infaz hâkiminin, bu raporu uygun bulması durumunda hükümlünün koşullu salıverilmesine karar vereceği, raporu uygun bulmaması halinde ise

gerekçesini kararında göstereceği düzenlenmektedir. Bununla birlikte örneğin, infaz işlemleri Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından takip edilen bir hükümlünün hapis cezası, Ankara Batı Cumhuriyet Başsavcılığının yargı çevresinde bulunan Sincan Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda infaz edilse bile koşullu salıverilmesine Ankara infaz hâkimliğince karar verilecektir. Hükümlü, 105/A maddesi uyarınca denetimli serbestliğe ayrılmış ve yükümlülükleri başka bir yerde takip ediliyor ise yükümlülüğünün takibinin yapıldığı yer infaz hâkimliği tarafından koşullu salıverilme kararı verilecektir.

Maddenin onüçüncü fıkrasında yer alan mevcut düzenlemeye göre hükümlü, koşullu salıverildikten sonra işlediği kasıtlı bir suçtan dolayı çok az hapis cezası olsa bile suç tarihi ile hakederek tahliye tarihi arasında kalan süreyi aynen infaz etmektedir. Bu durum uygulamada, verilen cezanın neticeleri bakımından adaletsiz bir sonuç doğurduğu gerekçesiyle eleştirilmektedir. Fıkra yapılan değişiklikle, koşullu salıverilme sürecinde denetim süresi içinde suç işleyen hükümlünün sonraki işlediği her bir suç için verilen hapis cezasının iki katı süreyi ceza infaz kurumunda geçirmesi öngörülmektedir. Başka bir ifadeyle, geri alınan süre bakımından yeni bir kriter belirlenmekte ve ikinci suçun cezasının iki katı sürenin aynen infaz edilmesi amaçlanmaktadır. Ancak bu süre, hakederek tahliye tarihini geçemeyecektir. Diğer yandan, denetim süresi içinde işlenen ikinci suçun cezası, genel hükümlere göre ayrıca infaz edilecektir. Denetim süresi içinde yükümlülüklere aykırı davranılması hâlinde ise, bu yükümlülükler uymama tarihi ile hak ederek salıverilme tarihi arasındaki süreyi geçmemek koşuluyla ihlalin niteliğine göre takdir edilecek bir sürenin ceza infaz kurumunda çektirilmesine karar verilecektir. Basit bir ihlalden dolayı ihlal tarihi ile hak ederek tahliye tarihi arasındaki süreyi aynen infaz etmek, her zaman adaletli sonuç doğurmayabilir. Bu nedenle infaz hâkimi, ceza infaz kurumunda geçirilecek süreyi ihlalin niteliğine göre belirleyecektir. Düzenlemeyle, hapis cezalarının infazında adaletli bir sonuca ulaşılması hedeflenmektedir.

Maddenin onbeşinci fıkrasında yapılan değişiklikle, koşullu salıverilme kararının geri alınmasına infaz hâkimi tarafından karar verileceği düzenlenmektedir. Hükümlü, koşullu salıverildikten sonra denetim süresi içinde işlediği kasıtlı bir suçtan dolayı hapis cezasına mahkûm edilirse veya bağlı tutulduğu yükümlülükleri yerine getirmese, koşullu salıverilme kararından sonra hakederek tahliye tarihine kadar cezanın infazına devam edilen yerdeki infaz hâkimi tarafından koşullu salıverilme kararının geri alınmasına karar verilecektir. Koşullu salıverilme kararından sonra hakederek tahliye tarihine kadar denetim süresi içinde cezanın infazına, hükmü veren mahkeme nezdindeki Cumhuriyet başsavcılığında devam edilir. Ancak, birden fazla mahkumiyet kararının bulunduğu hallerde, toplama kararı üzerine hapis cezası infaz edilmekte ise bu durumda infaz hâkiminin yetkisi, 101 inci maddenin ikinci fıkrasına göre belirlenecektir.

MADDE 49- Maddeyle, 5275 sayılı Kanunun 108 inci maddesinin birinci fıkrasına (b) bendinden sonra gelmek üzere eklenen yeni (c) bendiyle, mükerrirler bakımından uygulamada tereddütlere neden olan birden fazla süreli hapis cezasına mahkumiyet halinde ceza infaz kurumunda kalınacak azami süre belirlenmektedir. Buna göre, mükerrirler bakımından birden fazla süreli hapis cezasına mahkumiyet halinde en fazla otuziki yılın ceza infaz kurumunda iyi halli olarak geçirilmesi öngörülmektedir. Esasen, bugün itibarıyla mükerrirler bakımından birden fazla süreli hapis cezasına mahkumiyet halinde en fazla otuziki yıl üzerinden hesaplama yapılmakta ancak uygulamada bazı tereddütler yaşanmaktadır. Bu nedenle konunun açıkça düzenlenmesi zorunluluğu ortaya çıkmıştır. Ayrıca, fıkranın teselsül ettirilen (d) bendinde yer alan koşullu salıverilme oranı üçte iki olarak belirlenmektedir. Ancak, fıkra eklenen cümleyle, koşullu salıverilme oranı üçte ikiden fazla olan suçlar bakımından, bu suçların tabi oldukları koşullu salıverilme oranının uygulanacağı kabul edilmektedir. Böylelikle, örneğin Türk Ceza Kanununun 102 nci maddesinin ikinci fıkrasında tanımlanan

cinsel saldırı, 103 üncü maddesinde tanımlanan çocukların cinsel istismarı, 104 üncü maddesinin ikinci ve üçüncü fıkrasında tanımlanan reşit olmayanla cinsel ilişki ve 188 inci maddesinde tanımlanan uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti suçlarından veya terör suçlarından mükerrir olanlar hakkında koşullu salıverilme oranı, dörtte üç olarak uygulanacaktır. Belirtmek gerekir ki, Türk Ceza Kanununun 58 inci maddesinin dokuzuncu fıkrasında, mükerrirlere özgü infaz rejiminin ve cezanın infazından sonra denetimli serbestlik tedbirinin, örgüt mensubu suçlular hakkında da uygulanacağı düzenlenmiştir. Bu atıf nedeniyle 108 inci madde hükümlerinin uygulandığı hallerde terör örgütü mensubu suçlular bakımından birinci fıkraya eklenen cümle gereğince yine bu suçun tabii olduğu dörtte üçlük koşullu salıverilme oranı uygulanacaktır.

Teklifle 4675 sayılı Kanunda yapılması öngörülen değişikliklere uyum sağlamak amacıyla maddenin diğer fıkralarında değişiklikler yapılmaktadır.

Türk Ceza Kanununun suçta tekerrür hükümlerinin düzenlendiği 58 inci maddesinin yedinci fıkrasında, mahkumiyet kararında hükümlü hakkında mükerrirlere özgü infaz rejiminin ve cezanın infazından sonra denetimli serbestlik tedbirinin uygulanacağını belirtmesi gerektiği ifade edilmiştir. Buna göre, hükmü veren mahkeme sanık hakkında söz konusu maddenin uygulanacağını kararında gösterecektir. Diğer yandan, 5275 sayılı Kanunun 108 inci maddesinin üçüncü fıkrasında, ikinci defa tekerrür hükümlerinin uygulanması durumunda hükümlünün koşullu salıverilme hükümlerinden faydalanamayacağı düzenlenmiştir. Ancak uygulamada, koşulları bulunmasına rağmen sanık hakkında ikinci defa tekerrür hükümlerinin uygulanacağına ilişkin kararların verilmediği görülmektedir. Bu durum, infazda tereddüde ve gecikme yaşanmasına sebep olmaktadır. Bu nedenle, maddenin üçüncü fıkrasına hüküm eklemek suretiyle koşulları bulunması halinde hükümlü hakkında ikinci defa tekerrür hükümlerinin uygulanacağını hükmü veren mahkemece kararda belirtileceğine ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

Maddenin dördüncü fıkrasına göre hükmedilecek denetim süresi, koşullu salıverilme kararıyla birlikte infaz hâkimi tarafından belirlenecektir.

Maddenin dokuzuncu fıkrasının mevcut düzenlemesinde, bu fıkra da belirtilen suçların koşullu salıverilme oranları bakımından birinci fıkradaki orana atıf yapılmaktadır. Teklifte, maddenin birinci fıkrasındaki koşullu salıverilme oranında değişiklik yapılması nedeniyle dokuzuncu fıkra da yer alan suçların koşullu salıverilme oranını korumak amacıyla fıkraya hüküm eklenmektedir.

MADDE 50- Maddeyle, 5275 sayılı Kanunun 110 uncu maddesinde değişiklik yapmak suretiyle, özel infaz usullerinin kapsamı genişletilmekte ve geceleyin infaz ile hafta sonu infaz bakımından geçerli altı aylık sınır, kasten işlenen suçlarda bir yıl altı ay, taksirle öldürme suçu hariç olmak üzere taksirle işlenen suçlarda ise üç yıl olarak belirlenmektedir. Ayrıca, konutta infaz usulünün kapsamı genişletilmekte ve çocuk hükümlüler de bu kapsama alınmaktadır.

Maddenin üçüncü fıkrasında yapılan düzenlemeyle, toplam beş yıl veya daha az süreli hapis cezasına mahkum olan veya adli para cezası infaz sürecinde hapis cezasına çevrilen hükümlülerden 16 ncı maddenin üçüncü fıkrasında belirlenen usule göre maruz kaldığı ağır bir hastalık veya engellilik nedeniyle ceza infaz kurumu koşullarında hayatını yalnız idame ettiremeyeceği tespit edilenlerin cezasının konutunda çektirilmesine infaz hâkimi tarafından karar verilebilmesine imkan tanınmaktadır.

Maddenin dördüncü fıkrasında yapılan düzenlemeye göre, doğurduğu tarihten itibaren altı ay geçen ve toplam üç yıl veya daha az süreli hapis cezasına mahkum olan ya da adli para cezası infaz sürecinde hapis cezasına çevrilen hükümlü kadınların cezasının konutunda çektirilmesine infaz hâkimi tarafından karar verilebilecektir. Kanunun 16 ncı maddesinin dördüncü fıkrasında Teklifte yapılan değişikliğe göre doğum yapan kadınların cezası

doğurduğu tarihten itibaren bir yıl altı ay ertelenecektir. Yapılan bu düzenlemeye göre konutta infaz usulünden yararlanabilmesi için erteleme süresi içinde kadının talepte bulunması gerekmektedir. Ayrıca, kadının doğurduğu tarihten itibaren altı ay geçmedikçe bu fıkra uyarınca infaza başlanamayacaktır. Konutta infaza en geç erteleme süresi olan bir yıl altı ayın sonunda başlanması gerekmektedir. İnfaz hâkimi tarafından konutta infaza karar verildikten sonra çocuk ölmüş veya anasından başka birine veya resmi kurumlara verilmiş olursa, konutta infaz uygulamasına infaz hâkimi tarafından son verilecek ve hükümlünün cezasının genel hükümlere göre infaz edilmesine karar verilecektir. Bu durum, hükümlünün dışında gerçekleşen bir olay olduğu için hükümlü, Kanunun 105/A maddesinden faydalanabilecektir.

Maddede yapılan diğer bir değişiklikle, özel infaz usullerine karar verme yetkisi infaz hâkimine verilmektedir.

Cezasının özel infaz usulüne göre çektirilmesine karar verilenler bakımından tâbi oldukları koşullu salıverilme hükümleri uygulanacak, ancak bu hükümlüler 105/A maddesi kapsamında denetimli serbestlik hükümlerinden yararlanamayacaktır. Belirtmek gerekir ki, maddenin üçüncü ve dördüncü fıkrasındaki hallerden birinin olması durumunda adlî para cezalarının infaz sürecinde mevcut 106 ncı maddeye göre koşullu salıverilme hükümleri uygulanamamakta ancak, 2005 öncesi infaz hükümlerine tâbi olan adlî para cezaları bakımından koşullu salıverilme hükümleri uygulanabilmektedir. Dolayısıyla 106 ncı maddeye göre infaz edilen adlî para cezaları bakımından koşullu salıverilme hükümleri uygulanamayacaktır.

Maddenin yedinci fıkrasında yapılan düzenlemeyle, cezanın özel infaz usulüne göre çektirilmesi sırasında talep üzerine bu usulün uygulanmasına infaz hâkiminin kararıyla son verilebilecektir. Ayrıca, bu infaz usulünün gereklerine geçerli bir mazeret olmaksızın uyulmaması hâlinde ise bu usulün uygulanmasına infaz hâkimi tarafından son verilecektir. Bu durumda cezanın, genel infaz kurallarına göre açık ceza infaz kurumlarında infaz edilmesi gerekmektedir. Şöyle ki, hükümlü ceza infaz kurumuna alınarak cezasının infazına yeniden başlanacak, ancak hükümlünün özel infaz usulü kapsamında ihlal tarihine kadar geçirdiği süre, ceza infaz kurumunda kalacağı süreden mahsup edilecektir. Böylelikle, belirtilen bu hallerde cezanın koşullu salıverilme tarihine kadar infaz kurumunda çektirilmesi sağlanmış olacaktır. Fıkranın mevcut halinde cezanın baştan itibaren infazı öngörülmekte iken yapılan değişiklikle özel infaz usulü kapsamında infaz edilen sürenin mahsubu sağlanmaktadır. Böylelikle, ihlale kadar hükümlünün infaz ettiği cezasının yok sayılmasının önüne geçilmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca, özel infaz usullerinin uygulandığı hallerde 105/A maddesinde düzenlenen denetimli serbestlik hükümlerinin uygulanması engellenerek, infazda adaletin sağlanması amaçlanmaktadır.

Maddeye yeni eklenen dokuzuncu fıkrayla, özel infaz usullerinin uygulanmayacağı haller belirlenmektedir. Böylelikle, bazı suçlar için istisna getirilmek suretiyle, toplum nezdinde belirli hassasiyet oluşturan suçlar bakımından özel infaz usullerinin uygulanmaması sağlanmaktadır.

Ayrıca, maddeye yeni eklenen onuncu fıkrayla, özel infaz usullerinin uygulanmasına ilişkin usul ve esasların yönetmelikle belirleneceği hüküm altına alınmaktadır.

MADDE 51- Maddeyle, 5275 sayılı Kanunun 116 ncı maddesinin birinci fıkrasında değişiklik yapmak suretiyle, hükümlünün bakıma muhtaç çocuklarının barındırılmasına ilişkin hükümleri içeren 65 inci maddesinin tutuklular bakımından da uygulanabilmesine imkan tanınmaktadır. Böylelikle, 65 inci maddenin tutukluluk hâliyle uzlaşır nitelikte olan hükümleri, tutuklular hakkında da uygulanabilecek ve dışarıda korumasına bırakılacak kimsesi bulunmayan sıfır-altı yaş grubundaki çocuklar, tutuklu analarının yanında barınabilecektir.

Maddenin üçüncü fıkrasında değişiklik yapmak suretiyle, tutuklulara hasta ziyareti amacıyla verilen mazeret izin hakkı, ikiye çıkarılmaktadır.

MADDE 52- Maddeyle, 5275 sayılı Kanunun geçici 6 ncı maddesi değiştirilmektedir. Maddenin birinci fıkrasında yapılan değişiklikle, 1 Temmuz 2016 tarihinden önce işlenen bazı suçlar bakımından 17/8/2016 tarihli ve 671 sayılı KHK ile kabul edilen denetimli serbestlik uygulamasının tarihi 30/3/2020 tarihine getirilmek ve denetimli serbestlik süresi üç yıla çıkarılmak suretiyle kapsam genişletilmektedir. Ayrıca, istisna tutulan suçlar arasına bazı yeni suçlar eklenmektedir.

Teklifle, 107 nci maddenin ikinci fıkrasında yer alan üçte ikilik oran yarıya indirildiğinden, düzenleme yapılırken fıkranın aynı mahiyetteki mevcut (b) bendi, tereddüde neden olmamak amacıyla madde metnine alınmamıştır. Kapsamda olan suçlardan hükümlü olanlar, tabi oldukları koşullu salıverilme oranları üzerinden üç yıllık denetimli serbestlik tedbirinden yararlanacaktır.

Maddenin mevcut düzenlemesi ile Teklifte değiştirilen hali mukayese edildiğinde yeni düzenlemenin denetimli serbestlik süresi bakımından lehe olması sebebiyle kapsamda olan suçlar bakımından sadece üç yıllık denetimli serbestlik süresinin uygulanması gerekmektedir.

Belirtmek gerekir ki, 105/A maddesinin değişiklikten sonraki metninde denetimli serbestlik süresine ilişkin "bir yıl" ibaresi bulunmayacaktır. Ancak, suç tarihi esas alınmak suretiyle değerlendirme yapıldığında, koşulları bulunduğu takdirde 105/A maddesi tüm suçlar bakımından uygulanabilecektir. Dolayısıyla, her ne kadar madde metninde bir yıllık denetimli serbestlik süresine ilişkin bir ibare bulunmasa da lehe uygulama yapılmasına ilişkin bu maddeyle düzenlenen hüküm nedeniyle, 105/A maddesinin yeni metninde bulunmayan fakat maddenin bu Kanunla değişiklik yapılmadan önceki halinde yer alan bir yıllık süreye atıf yapmak suretiyle denetimli serbestlik süresinin üç yıl olarak uygulanması sağlanmaktadır. Bu husus geçici 6 ncı maddede yer alan "bu maddede değişiklik yapan Kanunla değiştirilen 105/A maddesinin birinci fıkrasında yer alan "bir yıl"lık süre, "üç yıl" olarak" ifadesiyle açıkça belirtilmiştir. Benzer durum ikinci fıkrada yer alan "iki yıl"lık süre içinde geçerlidir.

Maddenin ikinci fıkrasıyla, 30/3/2020 tarihine kadar işlenen suçlar bakımından, Türk Ceza Kanununun kasten öldürme suçları (madde 81, 82 ve 83), cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlar (madde 102, 103, 104 ve 105), özel hayata ve hayatın gizli alanına karşı suçlar (madde 132, 133, 134, 135, 136, 137 ve 138) ve İkinci Kitap Dördüncü Kısım Dördüncü, Beşinci, Altıncı ve Yedinci Bölümünde tanımlanan suçlar ile Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlardan mahkum olanlar hariç tutularak; 105/A maddesinin üçüncü fıkrasında bu Kanunla yapılan değişiklik öncesinde sıfır-altı yaş grubu çocuğu bulunan kadın hükümlülere uygulanan "iki yıl"lık denetimli serbestlik süresinin, yine sıfır-altı yaş grubu çocuğu bulunan kadın hükümlüler ile yetmiş yaşını bitirmiş hükümlüler bakımından "dört yıl" olarak uygulanması sağlanmaktadır.

Ayrıca, fıkra kapsamında olan hükümlülerden, maruz kaldığı ağır bir hastalık, engellilik veya kocama nedeniyle hayatını yalnız idame ettiremeyen altmışbeş yaşını bitirmiş olanların, koşullu salıverilmeleri için ceza infaz kurumlarında geçirmeleri gereken sürelerin, azami süre sınırına bakılmaksızın 105/A maddesinde düzenlenen denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle infaz edilebilmesi imkanı getirilmektedir. Belirtilmelidir ki, ağır hastalık, engellilik veya kocama hâli, Adli Tıp Kurumunca düzenlenen bir raporla belgelendirilebileceği gibi Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca da tespit edilebilecektir.

Maddenin üçüncü fıkrası uyarınca, birinci ve ikinci fıkra hükümleri, iyi halli olmak koşuluyla kapalı ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlüler hakkında da uygulanabilecektir.

Maddenin dördüncü fıkrasıyla, bu madde uyarınca denetimli serbestlik tedbiri uygulanmaya başlandıktan sonra hükümlü hakkında, işlediği iddia olunan ve cezasının alt sınırı bir yıl veya daha fazla hapis cezasını gerektiren kasıtlı bir suçtan dolayı soruşturma başlatılması hâlinde, denetimli serbestlik müdürlüğünün talebi üzerine infaz hâkimi tarafından, hükümlünün açık ceza infaz kurumuna gönderilmesine karar verilebileceği düzenlenmektedir. Soruşturma sonucunda kovuşturmayaya yer olmadığına karar verilmesi hâlinde, hükümlünün cezasının infazına denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak devam edilecektir.

Maddenin beşinci fıkrasıyla, 30/3/2020 tarihine kadar işlenen suçlar bakımından, tabi olduğu infaz rejimine göre belirlenen koşullu salıverilme süresinin hesaplanmasında, hükümlünün onbeş yaşını dolduruncaya kadar ceza infaz kurumunda geçirdiği bir günün üç gün; onsekiz yaşını dolduruncaya kadar ceza infaz kurumunda geçirdiği bir günün ise iki gün olarak dikkate alınacağı hükme bağlanmaktadır. Düzenlemeyle, koşullu salıverilme süresinin hesaplanması bakımından yetişkinlere nazaran çocuk hükümlülere ayrıcalık tanınmaktadır.

MADDE 53- Maddeyle, 5275 sayılı Kanuna eklenen geçici 9 uncu maddenin birinci fıkrasıyla, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce işlenen suçlarda, denetimli serbestliğe ilişkin 105/A maddesinin bu Kanunla değiştirilen hükümlerinin uygulanmasına ilişkin olarak geçiş hükmü sağlayan bir düzenleme yapılmaktadır. Türk Ceza Kanununun 7 nci maddesinin üçüncü fıkrasında hapis cezasının ertelenmesi, koşullu salıverilme ve tekerrürle ilgili olanlar hariç; infaz rejimine ilişkin hükümlerin derhal uygulanacağı belirtilmiştir. Buna göre, Teklifle yeniden belirlenen koşullu salıverilme hükümleri bakımından lehe olan oranlar uygulanacaktır. Denetimli serbestlik altında cezaların infazına ilişkin 105/A maddesinde yapılan yeni düzenlemelerin ise infaz rejimine ilişkin olduğu, bu nedenle derhal uygulanması gerektiği yönünde görüşler bulunduğu gibi koşullu salıverilme olarak kabul edilmesi ve lehe uygulama yapılması gerektiği yönünde görüşler de bulunmaktadır. Teklifle 105/A maddesinde yapılan yeni düzenlemeler, belirli bir miktara kadar olan cezalar bakımından aleyhe sonuçlar doğurmakta olup, maddenin mevcut düzenlemesi, bu cezalar bakımından çok daha lehe hükümler içermektedir. Bu nedenle, uygulama birliğini sağlamak amacıyla denetimli serbestlik süresi ve koşulları bakımından geçici bir düzenleme yapmak suretiyle, 105/A maddesinin mevcut düzenlemesinin lehe hükümlerinin bu Kanun yürürlüğe girdiği tarihten önce işlenen suçlarda uygulanabilmesine imkan sağlanmaktadır.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce işlenen suçlarda, 105/A maddesinin lehe hükmünün belirlenmesine ilişkin izlenecek yöntem bu maddede düzenlenmektedir. Bu Kanun ile söz konusu maddede yapılan değişiklikten önceki ve sonraki hükümler bir bütün olarak ayrı ayrı değerlendirilecek, hükümlünün lehine olan düzenleme tespit edilecek ve uygulanacaktır. Söz konusu değerlendirme yapılırken 105/A maddesinin mevcut hükmüyle birlikte Kanunun geçici 4 üncü ve geçici 6 ncı maddesinin de dikkate alınması gerekmektedir. Geçici 4 üncü maddenin uygulaması bakımından tarih sınırlaması bulunduğundan, bu tarihten (31/12/2020) sonra infaz edilecek kararlar için de 105/A maddesinin değişiklikten önceki mevcut hükmüne göre açık ceza infaz kurumunda kesintisiz altı ay bulunma koşulunun aranmaması bakımından, 105/A maddesinin mevcut hükümleri değerlendirilirken, birinci fıkrasının (a) bendinde ve ikinci fıkrasında belirtilen altı aylık süre şartı ile birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen cezanın belirli bir süre infaz edilmesine ilişkin şartın uygulanmayacağına başka bir ifadeyle dikkate alınmayacağına ilişkin hüküm, bu maddede açıkça düzenlenmektedir. Değişiklik sonrası hükümlerin lehe olup olmadığı değerlendirilmesi bakımından ise sadece 105/A maddesinde düzenlenen yeni hükümler dikkate alınacaktır. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra işlenen suçlarda ise sadece 105/A maddesinin yeni düzenlemeleri uygulanacaktır.

Maddenin ikinci fıkrasıyla, Kanunun 89 uncu maddesinde yapılan değişikliklerin uygulanacağı tarih, 1/9/2020 olarak belirlenmektedir. Bu tarihe kadar 89 uncu maddenin değişiklikten önceki hükümleri uygulanmaya devam edecektir.

Maddenin üçüncü fıkrasıyla, 105/A maddesinin altıncı fıkrasında yer alan hükümlünün denetimli serbestlik müdürlüğüne müracaat etme süresi, Ülkemizde de etkisini gösteren salgın hastalık (Covid-19) nedeniyle 1/9/2020 tarihine kadar yirmibeş gün olarak uygulanacaktır.

Maddenin dördüncü fıkrasıyla, 6545 sayılı Kanunun yürürlüğünden önceki duruma ilişkin düzenleme yapılmaktadır. Türk Ceza Kanununun 102 nci maddesinin ikinci fıkrası, 103 üncü maddesi, 104 üncü maddesinin ikinci ve üçüncü fıkrası ve 188 inci maddesinde düzenlenen suçlardan hapis cezasına mahkûm olanların koşullu salıverilme oranlarının, 28/6/2014 tarihinde yürürlüğe giren 6545 sayılı Kanundan önce üçte iki olduğu ve Teklifte 107 nci maddenin ikinci fıkrasında yapılan düzenlemeyle de üçte iki oranının yarıya ineceği gözetildiğinde, anılan suçların 6545 sayılı Kanundan önce işlendiği durumlardaki koşullu salıverilme oranı da yarıya ineceğinden, geçici düzenlemeyle bu suçlar yönünden mevcut üçte ikilik koşullu salıverilme oranı korunmaktadır. Uygulamada tereddüt yaşanmaması için cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen tüm suçlar geçici madde kapsamına alınmaktadır.

Maddenin beşinci fıkrasıyla, açık ceza infaz kurumlarında bulunanlar ile kapalı ceza infaz kurumunda bulunup da açık ceza infaz kurumlarına ayrılmaya hak kazanan hükümlülerin, 105/A maddesi kapsamında denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezasının infazına karar verilen hükümlülerin ve 106 ncı madde veya diğer kanunlar uyarınca denetimli serbestlik tedbirinden yararlanan hükümlülerin, 31/5/2020 tarihine kadar izinli sayılması ve salgının devam etmesi halinde bu sürenin, Sağlık Bakanlığının önerisi üzerine Adalet Bakanlığı tarafından her defasında iki ayı geçmemek üzere iki kez uzatılabilmesi imkanı getirilmektedir.

Covid-19 hastalığı, Dünya Sağlık Örgütü tarafından 11/3/2020 tarihinde pandemi olarak ilan edilmiş ve bu hastalık Ülkemizde de görülmeye başlanmıştır. Salgının yayılmasını önlemenin en etkili yolunun, insanların birbirleriyle olan temasının asgariye indirilmesi olması nedeniyle, salgının yayılmasının en aza indirilmesi ve kişilerin sağlığının korunması amacıyla birçok idarî tedbir alınmıştır. Düzenlemeyle, ceza infaz kurumlarına ve denetimli serbestlik müdürlüklerine yönelik olarak salgın hastalıktan korunmaya yönelik tedbir alınmaktadır. Belirtilmelidir ki, Sağlık Bakanlığının önerisi üzerine Adalet Bakanlığı tarafından her defasında iki ayı geçmemek üzere farklı sürelerle uzatma kararları verilebilecektir. Kanunun yürürlüğe girmesiyle birlikte bu süreler içinde, açık ceza infaz kurumlarına ayrılanlar veya açık ceza infaz kurumuna ayrılmaya hak kazananlar ile denetimli serbestlikten yararlanan hükümlüler de düzenlemeden istifade edebileceklerdir.

Diğer yandan, bu fıkra uyarınca izinli sayılmalarına karar verilen hükümlülerin, 95 inci madde veya diğer mevzuat kapsamında sahip buldukları özel izin hakkı mahfuz kalacak olup, bu hak bakımından herhangi bir kayıp söz konusu olmayacaktır.

MADDE 54- Maddeyle, 5275 sayılı Kanuna yeni bir geçici madde eklemek suretiyle, bu maddeyi ihdas eden Kanunla, 30 uncu maddede yapılan açık ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlülerin kamu kurum ve kuruluşlarının iş alanlarında çalıştırılmasına ilişkin düzenlemenin bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl sonra uygulanması amaçlanmaktadır. Bu süre içinde yönetmeliğin çıkarılması, ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile ön görüşmeler yapılarak protokollerin hazırlanması hedeflenmektedir.

MADDE 55- Maddeyle, Çocuk Koruma Kanununun 20 nci maddesine fıkra eklemek suretiyle, çocukların adli kontrol sürecinde daha iyi takip edilebilmeleri ve haklarında yapılacak iyileştirme çalışmalarının daha verimli hale getirilmesi amaçlanmaktadır. Düzenlemeyle, denetimli serbestlik müdürlüğü tarafından takip edilen çocuklar bakımından

adli kontrol süresince rehberlik etmesi için bir uzman görevlendirilecek ve çocuk hakkında yapılacak ihtiyaç değerlendirmesine göre iyileştirme çalışmaları yürütülecektir. Böylelikle, suça sürüklenen çocukların yeniden suç işlemeleri engellenecek, eğitim ve öğretim hayatına devam etmeleri, aile ve sosyal hayatla bütünleşmeleri desteklenecek ve topluma faydalı bireyler olmaları sağlanacaktır.

MADDE 56- Maddeyle, denetimli serbestlik müdürlüğünün soruşturma evresindeki görevlerinin düzenlendiği Denetimli Serbestlik Hizmetleri Kanununun 12 nci maddesinde değişiklik yapılmaktadır. Maddenin mevcut haline göre denetimli serbestlik müdürlüğü soruşturma evresinde Ceza Muhakemesi Kanununun 109 uncu maddesi kapsamında adli kontrol altına alınan şüphelilerle ilgili olarak, kararda belirtilen tüm yükümlülüklerin yerine getirilmesine ilişkin çalışmaları yürütmekle görevlendirilmiştir. Yapılan değişiklikle, adli kontrole ilişkin bazı tedbirleri takip etme görevi, denetimli serbestlik müdürlüğünün görev alanından çıkarılmaktadır. Denetimli serbestlik müdürlüğünün sadece ilgili birimlere karar iletmek şeklinde fonksiyon icra ettiği bazı adli kontrol tedbirlerinin, denetimli serbestlik müdürlüğünün görev alanından çıkarılmasıyla birlikte daha fazla uzmanlık gerektiren diğer adli kontrol tedbirlerine zaman ve emek ayrılması, şüphelilerin daha iyi takibinin yapılması ve adli kontrol tedbirlerinden beklenen azami faydanın sağlanması amaçlanmaktadır.

MADDE 57- Maddeyle, Denetimli Serbestlik Hizmetleri Kanununun 12 nci maddesinde yapılan değişikliğe uyum sağlamak amacıyla denetimli serbestlik müdürlüğünün kovuşturma evresindeki görevlerinin düzenlendiği Kanunun 13 üncü maddesinde de değişiklik yapılmaktadır.

MADDE 58- Maddeyle, Denetimli Serbestlik Hizmetleri Kanununun 12 ve 13 üncü maddesinde yapılan değişikliklere uyum sağlamak amacıyla denetimli serbestlik müdürlüğünün kovuşturma evresinden sonraki görevlerinin düzenlendiği Kanunun 14 üncü maddesinde yer alan bazı hükümler yürürlükten kaldırılmaktadır.

Ayrıca, 4675 sayılı Kanunda yapılması öngörülen değişikliklere uyum sağlamak amacıyla Denetimli Serbestlik Hizmetleri Kanununun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının (e) ve (h) bentlerinde düzenleme yapılmaktadır.

MADDE 59- Maddeyle, 4675 sayılı Kanunda yapılması öngörülen değişikliklere uyum sağlamak amacıyla Denetimli Serbestlik Hizmetleri Kanununun 15 inci maddesinde değişiklik yapılmaktadır.

MADDE 60- Maddeyle, 5402 sayılı Kanunun 15/A maddesinin birinci fıkrasına hüküm eklemek suretiyle, teknolojiadaki gelişmeler doğrultusunda, hükümlünün rızası alınmak kaydıyla, kendisine ait elektronik cihazlar üzerinden takibinin yapılabilmesine imkân sağlanmaktadır.

MADDE 61- Maddeyle, Denetimli Serbestlik Hizmetleri Kanununun 26 nci maddesine yeni bir fıkra eklenmektedir. Buna göre, denetimli serbestlik altında bulunan ve denetimli serbestlik müdürlüğü tarafından muhtaç durumda olduğu tespit edilen kişilerin kamuya yararlı bir işte ücretsiz çalıştırılma yükümlülüklerini yerine getirirken mutad vasıta ile yaptıkları yol giderleri ile iaae giderlerinin karşılanması imkânı sağlanmaktadır. Düzenlemeyle, sosyal devlet ilkesi ile uyumlu olarak kapsam dahilinde bulunan kişilerin maddi imkansızlık nedeniyle yükümlülüğünü ihlal etmesinin önüne geçilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 62- Maddeyle, Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun 3 üncü maddesinin yirmiikinci fıkrasına hüküm eklenmektedir. Söz konusu fıkranın mevcut düzenlemesinde, eşyanın değerinin fahiş olması cezanın artırım nedeni olarak kabul edilmesine rağmen, değer hafif veya pek hafif olması, indirim nedeni olarak öngörülmemiştir. Düzenlemeyle, ceza adaletine katkı sağlaması amacıyla suça konu eşyanın değerinin hafif veya pek hafif olması halinde cezalardan indirim yapılabilmesine imkan tanınmaktadır.

MADDE 63- Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun 5 inci maddesinin ikinci fıkrasında, etkin pişmanlığın yalnızca soruşturma evresinde uygulanabileceği düzenlenmiş, kovuşturma evresi için etkin pişmanlık öngörülmemiştir. Etkin pişmanlık hükümlerinin düzenlendiği maddelerde, genel olarak hem soruşturma hem de kovuşturma evresinde bu hükümlerin uygulanabilmesine imkan tanındığı görülmektedir. Düzenlemeyle, Kaçakçılıkla Mücadele Kanununda düzenlenen suçlar bakımından kovuşturma evresinde de etkin pişmanlık hükümlerinin uygulanabilmesine imkan sağlanmaktadır. Fıkraya eklenen hüküm uyarınca etkin pişmanlık hükümlerinin soruşturma evresinde Cumhuriyet savcısı tarafından şüpheliye ihtar edilmesi gerekmektedir. Soruşturma evresinde ihtar yapılmaması halinde ise kovuşturma evresinde hâkim tarafından sanığa ihtar yapılması gerekmektedir. Cumhuriyet savcısı usulüne uygun olarak ihtar yapmış ise hâkimin yeniden ihtar yapmasına gerek yoktur.

MADDE 64- Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa eklenen geçici 12 nci maddeyle, Teklifte, Kanunun 3 üncü ve 5 inci maddesinde yapılan değişikliklere ilişkin geçiş hükümleri düzenlenmektedir.

MADDE 65- Maddeyle, 2802 sayılı Kanunun 114 üncü maddesinde değişiklik yapılmaktadır. Atamaları doğrudan Adalet Bakanlığınca yapılanlar dışındaki adli ve idari yargı personeli ile ceza infaz kurumları personelinin atamasında halen hukuk fakültesi ve adalet meslek yüksekokulu mezunlarına öncelik tanınmaktadır. Yapılan düzenlemeyle, hukuk ve adalet meslek yüksekokulu mezunlarının yanı sıra, meslek yüksekokullarının adalet veya ceza infaz ve güvenlik hizmetleri programı, lise veya meslek liselerinin adalet alanı ve ilgili mevzuat uyarınca bunlara denkliği kabul edilen program veya alanlardan mezun olanlara da öncelik tanınması öngörülmektedir. Böylelikle, belirli bir mesleğe yönelik nitelikli insan gücü yetiştiren yükseköğretim kurumları ile ortaöğretim kurumlarından mezun olan kişilerin adalet hizmetlerinde öncelikli olarak görev yapmaları sağlanmaktadır.

İlk defa devlet memurluğuna atanacaklardan merkezi sınavda başarılı olanların sözlü ve gerektiğinde uygulamalı sınavlarını yapmak adalet komisyonlarının görevleri arasında yer almaktadır. Maddeye eklenen fıkıyla komisyonun sözlü ve gerektiğinde uygulamalı sınavları yapmak görevinin bir kısmının veya tamamının Bakanlık bünyesinde oluşturulacak sınav kurullarınca da yerine getirilmesine imkan tanınmaktadır.

Maddenin mevcut ikinci fıkrasında yapılan düzenlemeyle sözlü ve gerektiğinde uygulama sınavlarını yapacak sınav kurullarının oluşumunun yönetmelikle düzenleneceği hüküm altına alınmaktadır.

MADDE 66- Teklifte, 5275 sayılı Kanunun 107 nci maddesinin dördüncü fıkrası ve 108 inci maddesinde yapılan değişikliklerle süreli hapis cezaları için düzenlenen koşullu salıverilme oranları yeniden belirlenmektedir. Bu düzenlemelere bağlı olarak, Terörle Mücadele Kanununun 17 nci maddesinin birinci fıkrasına cümle eklemek suretiyle, bu Kanun kapsamına giren suçlardan dolayı süreli hapis cezasına mahkum olanlar hakkında uygulanan dörtte üçlük koşullu salıverilme oranı korunmaktadır.

MADDE 67- Maddeyle, Ceza İnfaz Kurumları İle Tutukevleri İşyurtları Kurumuna İlişkin Bazı Mali Hükümlerin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 8 inci maddesinde değişiklik yapılmaktadır. Düzenlemeyle, her türlü faaliyet dışı gelirleri ve faizler hariç olmak üzere işyurtlarının yıllık bilançolarında tahakkuk edecek karlarının % 25'ini aşmamak üzere yapılan kar payı ödemelerinden istifade edecek kişiler çalışma barışının sağlanması amacıyla yeniden belirlenmektedir. Ayrıca, üstün gayret ve başarı gösteren işyurdu çalışanları, tutuklu ve hükümlüler ile ceza infaz kurumu personeline teşvik ödemesi yapılabilmesine imkan sağlanmaktadır.

MADDE 68- Teklifte, 5275 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin ikinci fıkrasıyla doğrudan açık ceza infaz kurumunda infaz edilecek cezalar kalıcı bir düzenlemeyle belirlenmektedir. Bu nedenle aynı hususu geçici olarak düzenleyen 6352 sayılı Kanunun geçici 3 üncü maddesinin ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmaktadır.

MADDE 69- Yürürlük maddesidir.

MADDE 70- Yürütme maddesidir.

CEZA VE GÜVENLİK TEDBİRLERİNİN İNFAZI HAKKINDA KANUN İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 16/5/2001 tarihli ve 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanununun 1 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu Kanun, ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde bulunan hükümlü ve tutuklular hakkında yapılan işlemlere veya bunlarla ilgili faaliyetlere ya da Cumhuriyet savcısının ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin verdiği kararlara yönelik şikâyetleri incelemek ve karara bağlamak, ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin hâkim veya mahkeme tarafından verilmesi gerekli kararları almak, işleri yapmak ve kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirmek üzere kurulan infaz hâkimliklerine ilişkin hükümleri kapsar.”

MADDE 2- 4675 sayılı Kanunun 2 nci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“İnfaz hâkimliklerinin kuruluşu ve yetkisi

MADDE 2- Bu Kanunla ve diğer kanunlarla verilen görevleri yerine getirmek amacıyla her il merkezi ile bölgelerin coğrafi durumları ve iş yoğunluğu göz önünde tutularak belirlenen ilçelerde Hâkimler ve Savcılar Kurulunun olumlu görüşü alınarak Adalet Bakanlığınca infaz hâkimliği kurulur.

İş durumunun gerekli kıldığı yerlerde birden fazla infaz hâkimliği kurulabilir. Bu durumda infaz hâkimlikleri numaralandırılır. Müstakilen infaz hâkimliğine atanan hâkimler, adli yargı adalet komisyonlarının başka mahkemelerde veya işlerde görevlendirilemez.

İnfaz hâkimliği buldukları il veya ilçenin adı ile anılır.

İnfaz hâkimliğinin yargı çevresi, kuruldukları il merkezi ve ilçeler ile bunlara adli yönden bağlanan ilçelerin idari sınırlarıdır.

Ağır ceza mahkemeleri ile büyükşehir belediyesi bulunan illerde, büyükşehir belediyesi sınırları içerisindeki il ve ilçenin adı ile anılan infaz hâkimliğinin yargı çevresi, il veya ilçe sınırlarına bakılmaksızın Adalet Bakanlığının önerisi üzerine Hâkimler ve Savcılar Kurulunca belirlenir.

Coğrafi durum ve iş yoğunluğu göz önünde tutularak bir infaz hâkimliğinin kaldırılmasına veya yargı çevresinin değiştirilmesine, Adalet Bakanlığının önerisi üzerine Hâkimler ve Savcılar Kurulunca karar verilir.

İnfaz hâkimliğinin yetkisi, hükmün infazına ilişkin işlemin yapıldığı yere göre belirlenir.

Ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde bulunan hükümlü ve tutuklular hakkında idarece yapılan işlemler veya bunlarla ilgili faaliyetlere ilişkin yapılan şikâyetler bakımından işlemin yapıldığı veya faaliyetin gerçekleştiği ceza infaz kurumunun bulunduğu yer infaz hâkimliği yetkilidir.

İnfaz hâkimliğinde bir yazı işleri müdürü ile yeteri kadar personel bulunur.”

MADDE 3- 4675 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinde yer alan “Yüksek” ibareleri madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 4- 4675 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasına (4) numaralı bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bentler eklenmiş ve diğer bent numarası buna göre teselsül ettirilmiştir.

“5. Cumhuriyet savcısının ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin verdiği kararlara karşı yapılan şikâyetleri incelemek.

6. Ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin mahsup, ceza zamanaşımı ve hükümlünün ölümü hallerinde verilecek kararlar da dahil olmak üzere hâkim veya mahkeme tarafından verilmesi gerekli kararları almak ve işleri yapmak.”

MADDE 5- 4675 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasına “ilgili faaliyetlerin” ibaresinden sonra gelmek üzere “ya da Cumhuriyet savcısının ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin verdiği kararların” ibaresi ile “gerekçesiyle bu” ibaresinden sonra gelmek üzere “karar,” ibaresi, dördüncü fıkrasına “başvurulması,” ibaresinden sonra gelmek üzere “verilen kararın,” “doğması ve” ibaresinden sonra gelmek üzere “karar,” ve “gerçekleşmesi durumunda” ibaresinden sonra gelmek üzere “karar,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 6- 4675 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasına “kalan bir” ibaresinden sonra gelmek üzere “karar,” ibaresi ve üçüncü fıkrasına “yerinde görürse,” ibaresinden sonra gelmek üzere “verilen kararın veya” ibaresi eklenmiş, dördüncü fıkrasında yer alan “4.4.1929 tarihli ve 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu” ibaresi “4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu” şeklinde, beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde ve altıncı fıkrasında yer alan “kurulduğu yer” ibaresi “yargı çevresinde bulunduğu” şeklinde değiştirilmiştir.

“İnfaz hâkiminin kararlarına karşı şikâyetçi veya ilgili Cumhuriyet savcısı tarafından, tebliğden itibaren yedi gün içinde Ceza Muhakemesi Kanunu hükümlerine göre itiraz yoluna gidilebilir. Kanunlarda infaz hâkiminin onayına tabi olduğu belirtilen hususlarda da bu hüküm uygulanır.”

MADDE 7- 4675 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 2- Bu Kanunun 6 ncı maddesinin beşinci fıkrası ile 5275 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin beşinci fıkrası, 48 inci maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendi, 105/A ve 110 uncu maddeleri hariç olmak üzere, bu maddeyi ihdas eden Kanunla, İnfaz Hâkimliği Kanunu ve Türk Ceza Kanunu ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunda infaz hâkimliğinin kuruluş, görev, yetki ve işleyişine ilişkin yapılan değişiklikler veya infaz hâkimliğine yeni görevler veren düzenlemeler, 1/9/2020 tarihinden itibaren uygulanır. Bu tarihe kadar; mevcut hükümlerin uygulanmasına devam olunur, infaz hâkimliklerine bu maddeyi ihdas eden Kanunla değişiklik yapmak suretiyle verilen görevler bakımından mahkemelerin mevcut görev ve yetkileri devam eder, belirtilen işler bu mahkemelerce sonuçlandırılır ve bu tarihe kadar yapılan şikâyet, başvuru ve talepler bakımından infaz hâkimliğinin görevine girdiğinden dolayı yetkisizlik veya görevsizlik kararı verilemez.

Bu maddeyi ihdas eden Kanunla infaz hâkimliğinin kuruluş, görev, yetki ve işleyişine ilişkin yapılan değişiklikler nedeniyle olağan veya olağanüstü kanun yolu incelemesinde bozma kararı verilemez.

Bu maddeyi ihdas eden Kanunla yapılan değişikliklerin uygulanacağı tarihe kadar, iş ve kadro durumu dikkate alınarak, 2 ncı maddenin değiştirilen hükümlerine göre infaz hâkimlikleri kurulur ve faaliyete geçirilir.”

MADDE 8- 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 50 ncı maddesinin altıncı fıkrasında yer alan “hükmü veren mahkeme” ibaresi “infaz hakimliği” ve yedinci fıkrasında yer alan “hükmü veren mahkemece” ibaresi “infaz hakimliğince” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 9- 5237 sayılı Kanununun 51 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “hakim” ibaresi “infaz hakimi”, beşinci fıkrasında yer alan “hakime” ibaresi “infaz hakimine” ve yedinci fıkrasında yer alan “hakimin” ibaresi “infaz hakiminin” şeklinde değiştirilmiş ve yedinci fıkrasına “çektirilmesine” ibaresinden sonra gelmek üzere “infaz hakimliğince” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 10- 5237 sayılı Kanununun 53 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının birinci cümlesine “ertelenen veya” ibaresinden sonra gelmek üzere “denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezası infaz edilen ya da” ibaresi ve ikinci cümlesine “cezası ertelenen” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezası infaz edilen ya da koşullu salıverilen” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 11- 5237 sayılı Kanununun 86 ncı maddesinin üçüncü fıkrasına aşağıdaki bent ve “oranında” ibaresinden sonra gelmek üzere “, (f) bendi bakımından ise bir kat” ibaresi eklenmiştir.

“f) Canavarca hisle,”

MADDE 12- 5237 sayılı Kanununun 87 nci maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan “onaltı” ibaresi “onsekiz” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 13- 5237 sayılı Kanununun 220 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “iki yıldan altı yıla” ibaresi “dört yıldan sekiz yıla” ve ikinci fıkrasında yer alan “bir yıldan üç yıla” ibaresi “iki yıldan dört yıla” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 14- 5237 sayılı Kanununun 241 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “beş yıla kadar hapis ve” ibaresi “altı yıla kadar hapis ve beşyüz günden” şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(2) Suçun bir örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenmesi hâlinde verilecek ceza bir kat artırılır.”

MADDE 15- 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 109 uncu maddesinin mülga dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“(4) Maruz kaldığı ağır bir hastalık veya engellilik nedeniyle ceza infaz kurumu koşullarında hayatını yalnız idame ettiremediği 13/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanununun 16 ncı maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca tespit edilen şüpheli ile gebe olan veya doğurduğu tarihten itibaren altı ay geçmemiş bulunan kadın şüphelinin tutuklanması yerine adli kontrol altına alınmasına karar verilebilir. Hakkında mahkûmiyet hükmü verilmiş ve bu hükümle ilgili olarak istinaf veya temyiz kanun yoluna başvurulmuş olması hâlinde, UYAP kayıtlarını incelemek suretiyle hükmü veren ilk derece mahkemesi de adli kontrol kararı verebilir.”

MADDE 16- 5271 sayılı Kanununun 112 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Hakkında mahkûmiyet hükmü verilmiş ve bu hükümle ilgili olarak istinaf veya temyiz kanun yoluna başvurulmuş olması hâlinde, UYAP kayıtlarını incelemek suretiyle hükmü veren ilk derece mahkemesi de tutuklama kararı verebilir.”

MADDE 17- 5271 sayılı Kanununun 272 nci maddesinin üçüncü fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Bu suretle verilen hükümler tekerrüre esas olmaz.”

MADDE 18- 13/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanununun 14 üncü maddesinin ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“(2) Aşağıdaki hallerde hükümlüler hakkında verilen cezalar doğrudan açık ceza infaz kurumlarında yerine getirilir:

a) Terör suçları, örgüt kurmak, yönetmek veya örgüte üye olmak suçları ile örgüt faaliyeti kapsamında işlenen suçlar ve cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlardan mahkûm olanlar ile ikinci defa mükerrir olanlar ve koşullu salıverilme kararının geri alınması nedeniyle cezası aynen infaz edilenler hariç olmak üzere, kasıtlı suçlardan toplam üç yıl veya daha az hapis cezasına mahkûm olanlar.

b) Taksirli suçlardan toplam beş yıl veya daha az süreyle hapis cezasına mahkûm olanlar.

c) Adli para cezası infaz sürecinde hapis cezasına çevrilenler.

d) 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu gereğince tazyik hapsine tabi tutulanlar.

(3) Hükümlülerin kapalı ceza infaz kurumundan açık ceza infaz kurumuna ayrılmalarına 89 uncu madde uyarınca yapılan değerlendirme sonucunda karar verilir.

(4) Toplam on yıl ve daha fazla hapis cezasına mahkûm olanlar ile terör suçları, örgüt kurmak, yönetmek veya örgüte üye olmak suçları, örgüt faaliyeti kapsamında işlenen suçlar, kasten öldürme suçları, cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlar ve uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti suçlarından mahkûm olanların kapalı ceza infaz kurumundan açık ceza infaz kurumuna ayrılmalarına ilişkin idare ve gözlem kurulu kararları, infaz hâkiminin onayından sonra uygulanır.”

“(5) Doğrudan açık ceza infaz kurumuna alınanlar dahil olmak üzere bu kurumlarda bulunan hükümlülerden;

a) Firar edenler veya başka bir fiilden dolayı haklarında tutuklama kararı verilenler idare ve gözlem kurulu kararıyla,

b) Kınamadan başka bir disiplin cezası alıp, bu cezası kesinleşmiş olanlar veya asayiş ve düzenin sağlanması amacıyla disiplin cezası kesinleşmemiş olsa bile eylemi kurum düzeni ya da kişi güvenliği bakımından tehlike oluşturanlar idare ve gözlem kurulu kararıyla,

c) Açık ceza infaz kurumu şartlarına veya çalışma koşullarına uyum sağlayamayacakları saptananlar idare ve gözlem kurulunun kararı ve infaz hâkiminin onayıyla,

kapalı ceza infaz kurumlarına gönderilirler.

(6) Hükümlülerin, suç ve ceza türlerine göre, açık ceza infaz kurumlarına ayrılıp ayrılmamalarına, açık ceza infaz kurumlarında geçirecekleri sürelerle, kapalı ceza infaz kurumlarına gönderilmelerine, doğrudan açık ceza infaz kurumlarına alınmalarına, doğrudan açık ceza infaz kurumlarına alınanların kapalı ceza infaz kurumlarına gönderilmelerine ve diğer hususlara ilişkin usul ve esaslar yönetmelikte gösterilir.”

MADDE 19- 5275 sayılı Kanununun 16 ncı maddesinin dördüncü fıkrasının birinci cümlesine “itibaren” ibaresinden sonra gelmek üzere “bir yıl” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 20- 5275 sayılı Kanununun 17 nci maddesinin dördüncü fıkrasına “gelmesi veya” ibaresinden sonra gelmek üzere “hükümlünün eş veya çocuklarının sürekli hastalık veya malullükleri nedeniyle bakıma muhtaç olmaları ya da” ibaresi eklenmiş ve fıkroda yer alan “altı ayı” ibaresi “bir yılı” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 21- 5275 sayılı Kanunun 19 uncu maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(4) Hakkında yakalama emri çıkarılan hükümlünün yakalanabilmesi amacıyla gerektiğinde konutta, işyerinde ve kamuya açık olmayan kapalı alanlarda arama yapılabilmesi bakımından Ceza Muhakemesi Kanununun 119 uncu maddesi hükümleri uygulanır. Hâkim tarafından verilecek arama kararları sulh ceza hâkimi tarafından verilir.”

MADDE 22- 5275 sayılı Kanunun 30 uncu maddesine dördüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve diğer fıkra buna göre teselsül ettirilmiş, maddenin mevcut beşinci fıkrasına “esaslari” ibaresinden sonra gelmek üzere “ile beşinci fıkra kapsamında çalıştırılacak hükümlülere uygulanmayacak kısıtlayıcı hükümler” ibaresi eklenmiştir.

“(5) Açık ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlüler, ceza infaz kurumu görevlilerinin denetiminde, kamu kurum ve kuruluşlarının iş alanlarında, geceleyin bu kurum ve kuruluşlar tarafından barındırılmak suretiyle çalıştırılabilirler. Bu şekilde çalıştırılan süre, azami süre sınırına bakılmaksızın 105/A maddesi uyarınca denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle infaz edilecek süreye ilave edilir.”

MADDE 23- 5275 sayılı Kanunun 37 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Hükümlünün duruşma, sağlık, eğitim ve çalışma gibi nedenlerle geçici olarak kurum dışında bulunduğu yerler de bu fıkranın uygulanması bakımından kurum olarak kabul edilir.”

MADDE 24- 5275 sayılı Kanunun 42 nci maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“f) Kurum idaresine bildirilen telefon numarası aracılığıyla ya da teknik müdahale ile başka bir hatta yönlendirme yapmak suretiyle görüşme hakkı olmayan kişilerle görüşmek.”

MADDE 25- 5275 sayılı Kanunun 44 üncü maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“n) Kuruma alkol sokmak, kurumda alkol bulundurmak veya kullanmak.”

MADDE 26- 5275 sayılı Kanunun 46 ncı maddesinin üçüncü fıkrasının (d) bendine “temizliğini” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya kendi yaşam alanının temizliğini” ibaresi eklenmiş ve aynı fıkranın (ı) bendinde yer alan “Kurum” ibaresi “Resmî kurumlardan, kurum” şeklinde değiştirilmiş, beşinci fıkrasının (g) bendine “teşhir etmek” ibaresinden sonra gelmek üzere “ya da bulundurmak” ibaresi eklenmiş ve aynı fıkraya aşağıdaki (j) bendi eklenmiş, yedinci fıkrasının birinci cümlesine “İznilenmesi” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya ziyaretlerin kapalı şekilde yaptırılması” ibaresi eklenmiş ve aynı cümlede yer alan “kadar ertelenmesidir.” ibaresi “kadar ertelenmesi veya kapalı ceza infaz kurumlarında açık ziyaretlerin altmış güne kadar kapalı şekilde yaptırılmasıdır.” şeklinde ve aynı fıkranın (e) bendinde yer alan “ve yeni gelenlere satmak.” ibaresi “veya satmak ya da maddi menfaat karşılığı diğer çocuklara kullandırmak.” şeklinde değiştirilmiş ve aynı fıkraya aşağıdaki (r) bendi eklenmiş, sekizinci fıkrasının birinci cümlesine “altı ay” ibaresinden sonra gelmek üzere “, bu fıkrada sayılan disiplin eylemlerinin ikinci veya daha fazla tekrarı halinde ise bir yıl” ibaresi ve aynı fıkranın (a) bendine “dışında” ibaresinden sonra gelmek üzere “başkasını neticesi sebebiyle ağırlaştırılmış şekilde yaralamak ya da” ibaresi eklenmiştir.

“j) Başkasına ait eşyaya kasten zarar vermek.”

“r) Kurumda güvenlik amacıyla oluşturulan teknik, mekanik veya elektronik cihaz ya da sistemleri kasten etkisiz veya çalışamaz hale getirmek yahut amacı dışında kullanmak.”

MADDE 27- 5275 sayılı Kanununun 47 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “iki gün” ibaresi “beş gün” şeklinde ve üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(3) Soruşturma en geç onbeş gün içinde tamamlanır. Firar halinde bu süre hükümlünün yakalandığının öğrenildiği tarihte başlar. Düzenlenen rapor ve ekleri disiplin kuruluna sunulur. Soruşturma süresi eylemin ve soruşturmanın niteliğine göre infaz hâkiminin yazılı onayı ile yedi güne kadar uzatılabilir.”

“(8) Disiplin soruşturması hükümlünün barındırıldığı ceza infaz kurumu disiplin kurulu tarafından yapılır. Hükümlünün ceza infaz kurumu dışındaki eylemleri nedeniyle yapılacak disiplin soruşturması, hükümlünün eylem öncesi en son barındırıldığı ceza infaz kurumu disiplin kurulu tarafından yapılır.”

MADDE 28- 5275 sayılı Kanununun 48 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “kaldırılması için gerekli süre içinde” ibaresi “infazı tamamlanıp kaldırılması için dördüncü fıkrada belirtilen süreler geçinceye kadar” şeklinde değiştirilmiş, üçüncü fıkrasının (a) bendine “Hücreye koyma” ibarelerinden sonra gelmek üzere “ve odaya kapatma” ibaresi eklenmiş ve fıkranın (c) bendinde yer alan “yerine ziyaretçi kabulünden yoksun bırakma cezası iki katı süreyle uygulanır.” ibaresi “yerine 44 üncü maddenin ikinci fıkrasının uygulandığı hallerde iki ay, üçüncü fıkrasının uygulandığı hallerde dört ay süreyle ziyaretçi kabulünden yoksun bırakma cezası uygulanır.” şeklinde ve altıncı fıkrasında yer alan “Disiplin kurulu,” ibaresi “Çocuğun bulunduğu kurumun disiplin kurulu,” ve “vermiş olduğu cezayı” ibaresi “verilen disiplin cezasını” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 29- 5275 sayılı Kanununun 51 inci maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendinde yer alan “iki” ibaresi madde metninden çıkarılmış, bende “vasisiyle” ibaresinden sonra gelmek üzere “ya da ana veya babasıyla birlikte kardeşiyle” ibaresi ve fıkraya aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“1) Çocuk hükümlüler için kurum bünyesinde gerçekleştirilen tören veya anma günü ya da doğum günlerinde çocukların ailelerinin de etkinliklere katılması sağlanabilir.

m) Çocuk hükümlünün yanında kalacağı bir yakınının olmaması nedeniyle kullanmadığı özel izinler yerine kurum idaresinin uygun gördüğü gün kadar eğitimevinin bulunduğu il sınırları içinde gündüzleri iznini geçirmesi ve gece eğitimevinde kalması imkanı verilebilir.

n) Çocuk eğitimevinde kalan hükümlünün hafta sonunda bir gün, kurum idaresinin uygun gördüğü süre kadar, kurum dışına çıkmasına izin verilebilir.

o) Çocuk eğitimevinde kalan hükümlü, kamu kurum ve kuruluşlarının gençlik kampı veya gençlik merkezi gibi imkanlarından yararlandırılabilir.”

MADDE 30- 5275 sayılı Kanununun 54 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“c) Ceza infaz kurumlarında bulunulması gereken sürenin üç aydan fazla olması,”

MADDE 31- 5275 sayılı Kanununun 61 inci maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Ayrıca, hükümlüler kamu kurum ve kuruluşlarına bağlı kütüphanelerde bulunan ve 62 nci maddedeki şartları taşıyan yayınlardan yararlandırılabilir.”

MADDE 32- 5275 sayılı Kanununun 62 nci maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(3) Kurum disiplinini, düzenini veya güvenliğini bozan ya da tehlikeye düşüren,

hükümlülerin iyileştirilmesi amacına ulaşmayı zorlaştıran yahut müstehcen haber, yazı, fotoğraf ve yorumları kapsayan hiçbir yayın hükümlüye verilmez.”

“(4) Uluslararası Standart Süreli Yayın Numarası (ISSN) veya Uluslararası Standart Kitap Numarası (ISBN) almayan süreli ve süresiz yayınlar ile Basın İlân Kurumu aracılığıyla resmî ilan ve reklam yayınlama hakkı bulunmayan gazeteler, ceza infaz kurumuna kabul edilmez. Yabancı dilde yayımlanmış gazete ve dergilerin ceza infaz kurumuna kabul edilmesinde Adalet Bakanlığı yetkilidir.”

MADDE 33- 5275 sayılı Kanunun 66 ncı maddesinin üçüncü fıkrasına “ağır hastalık” ibaresinden sonra gelmek üzere “, salgın hastalık” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 34- 5275 sayılı Kanunun 69 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 69- (1) Kapalı ceza infaz kurumlarındaki hükümlü, iki ayda bir kez, ayrıca dinî bayram, yılbaşı veya kendi doğum günlerinde dışarıdan gönderilen ve kurum güvenliği için tehlikeli olmayan bir hediyeyi kabul etme hakkına sahiptir. Çocuk ve altmış beş yaşını tamamlamış hükümlüler ile beraberinde çocuğu bulunan kadın hükümlüler, idare ve gözlem kurulu tarafından alınacak karar doğrultusunda belirtilen zaman dilimi dışında da hediye kabul edebilir. Bunun esas ve usûlleri yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 35- 5275 sayılı Kanunun 76 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(2) Bu maddenin uygulanmasına ve sınavlara ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 36- 5275 sayılı Kanunun 89 uncu maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Hükümlülerin değerlendirilmesi ve iyi hâlin belirlenmesi

MADDE 89- (1) Hükümlüler, ceza infaz kurumlarında bulunduğu tüm aşamalarda, ceza infaz kurumlarının düzen ve güvenliği amacıyla konulmuş kurallara uyup uymadığı, haklarını iyi niyetle kullanıp kullanmadığı, yükümlülüklerini eksiksiz yerine getirip getirmediği, uygulanan iyileştirme programlarına göre toplumla bütünleşmeye hazır olup olmadığı, tekrar suç işleme ve mağdura veya başkalarına zarar verme riskinin düşük olup olmadığı hususlarında idare ve gözlem kurulu tarafından iyi hâlin belirlenmesine esas olmak üzere en geç altı ayda bir değerlendirmeye tabi tutulur.

(2) Birinci fıkra uyarınca yapılacak değerlendirmede, infazın tüm aşamalarında hükümlülerin katıldığı iyileştirme ve eğitim-öğretim programları ile spor ve sosyal faaliyetler, kültür ve sanat programları, aldığı sertifikalar, kitap okuma alışkanlığı, diğer hükümlü ve tutuklular ile ceza infaz kurumu görevlileri ve dışarıyla olan ilişkileri, işlediği suçtan dolayı duyduğu pişmanlığı, ceza infaz kurumu kuralları ile kurum bünyesindeki çalışma kurallarına uyumu ve aldığı disiplin cezaları dikkate alınır. Gerektiğinde hükümlünün ceza infaz kurumuna girmeden önceki yaşamına ilişkin bilgi ve belgeler de istenebilir.

(3) Toplam on yıl ve daha fazla hapis cezasına mahkûm olanlar ile terör suçları, örgüt kurmak, yönetmek veya örgüte üye olmak suçları, örgüt faaliyeti kapsamında işlenen suçlar, kasten öldürme suçları, cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlar ve uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti suçlarından mahkûm olanlar hakkında yapılacak açık ceza infaz kurumuna ayırmaya, denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infazına ve koşullu salıverilmeye ilişkin değerlendirmelerde idare ve gözlem kuruluna Cumhuriyet başsavcısı veya belirleyeceği bir Cumhuriyet savcısı başkanlık eder. Ayrıca, idare ve gözlem kuruluna Cumhuriyet başsavcısı tarafından belirlenen bir izleme kurulu üyesi ile Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığı il veya ilçe müdürlükleri tarafından belirlenen birer uzman kişi katılır.

(4) İdare ve gözlem kuruluna Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığı ile izleme kurulundan katılan üyelere katıldıkları her bir toplantı günü için memur maaş katsayısının (500) rakamı ile çarpılması sonucu bulunacak miktarda huzur hakkı ödenir.

(5) Kanunlarda iyi halliliğin arandığı durumlarda, hükümlülerin tutum ve davranışlarının değerlendirilmesi bakımından bu madde hükümleri uygulanır.

(6) Açık ceza infaz kurumuna ayırmaya, denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infazına ve koşullu salıverilmeye ilişkin olarak tutum ve davranışları olumsuz değerlendirilen hükümlülerin yeniden değerlendirilmeye tâbi tutulma süreleri bir yılı geçemez.

(7) İdare ve gözlem kurulu tarafından yapılacak değerlendirmelere esas olacak ilkeler ve kurulun bu maddeye ilişkin çalışma usul ve esasları ile tutum ve davranışları olumsuz değerlendirilen hükümlülerin yeniden değerlendirilmeye tâbi tutulma süreleri yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 37- 5275 sayılı Kanunun 92 nci maddesinin ikinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “5271 sayılı Kanunun 250 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan” ibaresi “Terör ve örgüt faaliyeti çerçevesinde işlenen” ve “hâkim” ibaresi “sulh ceza hâkimi” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 38- 5275 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “beşte birini” ibaresi “onda birini” ve ikinci fıkrasının (b) bendinde yer alan “bir defaya” ibaresi “asgari bir ay arayla toplam iki defaya” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 39- 5275 sayılı Kanunun 95 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “üç güne” ibaresi “yedi güne” şeklinde değiştirilmiş ve fıkraya aşağıdaki cümle eklenmiştir. “Hastalık veya doğal afet gibi zorunlu hâllerde bu izinler birleştirilerek kullanılabilir.”

MADDE 40- 5275 sayılı Kanunun 97 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiş, ikinci fıkrasının ikinci cümlesi yürürlükten kaldırılmış ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Salgın hastalık, doğal afet, savaş veya seferberlik durumunda bu sebeplerden dolayı izinden dönemeyen veya geç dönen hükümlülere ceza verilmez.”

“(3) İzinden dönmeyen veya iki günden fazla bir süre geçtikten sonra dönen hükümlüler ile firar eden hükümlülere bir daha özel izin verilmez.”

MADDE 41- 5275 sayılı Kanunun 98 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 98- (1) a) Mahkûmiyet hükmünün yorumunda duraksama olursa veya sonradan yürürlüğe giren kanun hükmünün Türk Ceza Kanununun 7 nci maddesi kapsamında değerlendirilmesi gerekirse, hükmü veren mahkemeden,

b) Çektirilecek cezanın hesabında duraksama olursa ya da cezanın kısmen veya tamamen yerine getirilip getirilemeyeceği ileri sürülürse, infaz hâkimliğinden, duraksamanın giderilmesi veya yerine getirilecek cezanın belirlenmesi için karar istenir.

(2) Birinci fıkra uyarınca yapılan başvurular cezanın infazını ertelemez. Ancak, mahkeme veya infaz hâkimliği olayın özelliğine göre infazın ertelenmesine veya durdurulmasına karar verebilir.”

MADDE 42- 5275 sayılı Kanunun 99 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “mahkemeden” ibaresi “infaz hâkimliğinden” şeklinde değiştirilmiş ve fıkraya aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Adli para cezasından çevrilen ve ceza infaz kurumunda infaz edilme aşamasına gelen hapis cezaları da toplama kararına dahil edilir.”

MADDE 43- 5275 sayılı Kanunun 100 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “mahkemedен” ibaresi “infaz hâkimliğinden” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 44- 5275 sayılı Kanunun 101 inci maddesinin birinci fıkrasına “mahkemedен” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya infaz hâkimliğinden” ibaresi eklenmiş ve maddenin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(2) 99 uncu madde gereğince cezaların toplanması gerektiğinde bu hususta hüküm verme yetkisi, en fazla cezaya hükmetmiş bulunan mahkemenin bulunduğu yer infaz hâkimliğine, bu durumda birden çok infaz hâkimliği yetkili ise son hükmü vermiş olan mahkemenin bulunduğu yer infaz hâkimliğine aittir. En fazla cezanın;

a) Yargıtay tarafından ilk derece mahkemesi sıfatıyla verilmesi hâlinde Ankara infaz hâkimliğince,

b) Bölge adliye mahkemesi tarafından ilk derece mahkemesi sıfatıyla verilmesi hâlinde bölge adliye mahkemesinin bulunduğu il infaz hâkimliğince,

c) Bölge adliye mahkemesi tarafından duruşma açmak suretiyle verilmesi hâlinde ise hükmü kaldırılan ilk derece mahkemesinin bulunduğu yer infaz hâkimliğince, bu hususta karar verilir.”

MADDE 45- 5275 sayılı Kanunun 105 inci maddesinin birinci fıkrasına “ücretsiz olarak” ibaresinden sonra gelmek üzere “iki saat çalışması karşılığı bir gün olmak üzere” ibaresi ve fıkraya aşağıdaki cümle eklenmiş, ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve üçüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

“Günlük çalışma süresi, en az iki saat ve en fazla sekiz saat olacak şekilde denetimli serbestlik müdürlüğünce belirlenir.”

“(2) Denetimli serbestlik müdürlükleri, bölgelerinde bulunan bu tür kurumlardan hükümlüleri ne suretle çalıştırabileceklerine dair bilgi alırlar ve hizmetler listesini oluştururlar.”

MADDE 46- 5275 sayılı Kanunun 105/A maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde, altıncı fıkrasında yer alan “üç” ibaresi “beş” ve “kapalı ceza infaz kurumuna gönderilmesine,” ibaresi “açık ceza infaz kurumuna gönderilmesine, denetimli serbestlik müdürlüğünün bulunduğu yer” şeklinde değiştirilmiş, yedinci fıkrası aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiş ve sekizinci fıkrasında yer alan “kapalı” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

“(1) Hükümlülerin dış dünyaya uyumlarını sağlamak, aileleriyle bağlarını sürdürmelerini ve güçlendirmelerini temin etmek amacıyla, koşullu salıverilme için ceza infaz kurumlarında geçirmeleri gereken sürenin beşte dördünü ceza infaz kurumunda geçiren ve açık ceza infaz kurumunda veya çocuk eğitimevinde bulunan iyi halli hükümlülerin talebi halinde, cezalarının koşullu salıverilme tarihine kadar olan kısmının denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle infazına, ceza infaz kurumu idaresince hazırlanan değerlendirme raporu dikkate alınarak, hükmün infazına ilişkin işlemleri yapan Cumhuriyet başsavcılığının bulunduğu yer infaz hâkimi tarafından karar verilebilir. Bu fıkra uyarınca denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle infaz süresi üç yılı geçemez.

(2) Açık ceza infaz kurumuna ayrılma şartları oluşmasına karşın, iradesi dışındaki bir nedenle açık ceza infaz kurumuna ayrılamayan veya bu nedenle kapalı ceza infaz kurumuna geri gönderilen iyi hâlli hükümlüler, diğer şartları da taşımaları halinde, birinci fıkrada düzenlenen infaz usulünden yararlanabilirler.

(3) Yukarıdaki fıkralarda düzenlenen infaz usulünden;

a) Sıfır-altı yaş grubunda çocuğu bulunan kadın hükümlüler,

b) Maruz kaldıkları ağır bir hastalık, engellilik veya kocama nedeniyle hayatlarını yalnız idame ettiremeyen hükümlüler,

koşullu salıverilme için ceza infaz kurumlarında geçirmeleri gereken sürenin beşte üçünü ceza infaz kurumunda geçirmeleri ve diğer şartları da taşımaları halinde yararlanabilirler. Ağır hastalık, engellilik veya kocama hâli, Adli Tıp Kurumundan alınan veya Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca düzenlenip Adli Tıp Kurumunca onaylanan bir raporla belgelendirilmelidir. Bu fıkra uyarınca denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle infaz süresi dört yılı geçemez.”

“(7) Hükümlü hakkında denetimli serbestlik tedbiri uygulanmaya başlandıktan sonra işlediği iddia olunan ve cezasının alt sınırı bir yıl veya daha fazla hapis cezasını gerektiren kasıtlı bir suçtan dolayı kamu davası açılmış olması hâlinde, denetimli serbestlik müdürlüğünün talebi üzerine infaz hâkimi tarafından, hükümlünün açık ceza infaz kurumuna gönderilmesine karar verilir. Kovuşturma sonucunda beraat, ceza verilmesine yer olmadığı, davanın reddi veya düşme kararı verilmesi hâlinde, hükümlünün cezasının infazına denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak devam olunmasına infaz hâkimi tarafından karar verilir.”

MADDE 47- 5275 sayılı Kanununun 106 ncı maddesinin dokuzuncu fıkrasında yer alan “Adli” ibaresi “16 ncı madde hükümleri saklı kalmak üzere, adli” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 48- 5275 sayılı Kanununun 107 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “üçte ikisini” ibaresi “yarısını” şeklinde değiştirilmiş ve aynı fıkraya aşağıdaki cümleler eklenmiş; dördüncü fıkrasında yer alan “dörtte üçünü” ibaresi “üçte ikisini” şeklinde değiştirilmiş ve fıkraya birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiş; altıncı fıkrasında yer alan “sürenin yarısı” ibaresi “süre” şeklinde değiştirilmiş; dokuzuncu fıkrasında yer alan “Hâkim,” ibaresi “İnfaz hâkimi,” ve “hâkime” ibaresi “infaz hâkimine” şeklinde değiştirilmiş ve fıkraya aşağıdaki cümleler eklenmiş; onuncu fıkrasında yer alan “Hâkim,” ibaresi “İnfaz hâkimi,” şeklinde değiştirilmiş; onbirinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş; onikinci fıkrasında yer alan “hâkimin” ibaresi “infaz hâkiminin” şeklinde değiştirilmiş; onüçüncü fıkrasının (a) bendinde yer alan “kalan cezasının aynen,” ibaresi “başlamak ve hak ederek tahliye tarihini geçmemek koşuluyla sonraki işlediği her bir suç için verilen hapis cezasının iki katı sürenin,” şeklinde değiştirilmiş ve fıkranın (b) bendine “koşuluyla” ibaresinden sonra gelmek üzere “ihlalin niteliğine göre” ibaresi eklenmiş; onbeşinci fıkrasında yer alan “mahkemesi,” ibaresi “mahkemesinin bulunduğu yer infaz hâkimliği,” ve “belirlenen ilk derece mahkemesi” ibaresi “belirlenen infaz hâkimliği” şeklinde değiştirilmiştir.

“Ancak, Türk Ceza Kanununun;

a) Kasten öldürme suçlarından (madde 81, 82 ve 83) süreli hapis cezasına mahkûm olanlar,

b) İşkence suçundan (madde 94 ve 95) ve eziyet suçundan (madde 96) süreli hapis cezasına mahkûm olanlar,

c) Cinsel saldırı (madde 102, ikinci fıkra hariç), reşit olmayanla cinsel ilişki (madde 104, ikinci ve üçüncü fıkra hariç) ve cinsel taciz (madde 105) suçlarından süreli hapis cezasına mahkûm olanlar,

d) Cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlardan (madde 102, 103, 104 ve 105) hapis cezasına mahkûm olan çocuklar,

e) Uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti suçundan (madde 188) hapis cezasına mahkûm olan çocuklar,

f) Devlet sırlarına karşı suçlar ve casusluk suçlarından (madde 326 ilâ 339) süreli hapis cezasına mahkûm olanlar,

cezalarının üçte ikisini infaz kurumunda çektikleri takdirde, koşullu salıverilmeden yararlanabilirler. Ayrıca, suç işlemek için örgüt kurmak veya yönetmek ya da örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenen suçlar ile Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlardan mahkûm olan çocuklar hakkında koşullu salıverilme oranı üçte iki olarak uygulanır.”

“Koşullu salıverilme oranı üçte ikiden fazla olan suçlar bakımından ise tabi oldukları koşullu salıverilme oranı uygulanır.”

“İnfaz hâkimi ayrıca, iki yılı geçmemek üzere denetim süresi içinde hükümlünün denetimli serbestlik müdürlüğünce belirlenecek yükümlülüklere tabi tutulmasına karar verebilir. Bu karar gereğince denetimli serbestlik müdürlüğü, risk ve ihtiyaçlarını dikkate alarak hükümlüyü;

a) Belirli bir bölgede denetim ve gözetim altında bulundurma,

b) Belirlenen yer veya bölgelere gitmeme,

c) Belirlenen programlara katılma,

yükümlülüklerinden bir veya birden fazlasına tabi tutar. Denetimli serbestlik müdürlüğü hükümlünün risk ve ihtiyaçlarını dikkate alarak yükümlülükleri değiştirebilir.”

“(11) Hükümlünün koşullu salıverilmesi hakkında ceza infaz kurumu idaresi tarafından hazırlanan gerekçeli rapor, infaz işlemlerinin yapıldığı yer infaz hâkimliğine verilir. İnfaz hâkimi, bu raporu uygun bulursa hükümlünün koşullu salıverilmesine dosya üzerinden karar verir; raporu uygun bulmadığı takdirde gerekçesini kararında gösterir. Bu kararlara karşı itiraz yoluna gidilebilir.”

MADDE 49- 5275 sayılı Kanununun 108 inci maddesinin birinci fıkrasına (b) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş ve diğer bent buna göre teselsül ettirilmiş, teselsül ettirilen (d) bendinde yer alan “dörtte üçünün,” ibaresi “üçte ikisinin,” şeklinde değiştirilmiş, aynı fıkra ve üçüncü fıkrasına aşağıdaki cümleler sırasıyla eklenmiş, dördüncü ve altıncı fıkralarında yer alan “Hâkim,” ibareleri “İnfaz hâkimi,” şeklinde değiştirilmiştir ve dokuzuncu fıkrasına birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“c) Birden fazla süreli hapis cezasına mahkûmiyet hâlinde en fazla otuziki yılının,”

“Ancak, koşullu salıverilme oranı üçte ikiden fazla olan suçlar bakımından tabi oldukları koşullu salıverilme oranı uygulanır.”

“Hükümlü hakkında ikinci defa tekrür hükümlerinin uygulanacağı hükümde belirtilir.”

“Ancak, süreli hapis cezaları bakımından koşullu salıverilme oranı, dörtte üç olarak uygulanır.”

MADDE 50- 5275 sayılı Kanununun 110 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 110- (1) İnfaz hâkimi, hükümlünün talebi üzerine kasten işlenen suçlarda toplam bir yıl altı ay, taksirle öldürme suçu hariç olmak üzere taksirle işlenen suçlarda ise toplam üç yıl veya daha az süreli hapis cezasının;

a) Her hafta cuma günleri saat 19.00'da girmek ve pazar günleri aynı saatte çıkmak suretiyle hafta sonları,

b) Hafta sonları hariç, her gün saat 19.00'da girmek ve ertesi gün saat 07.00'de çıkmak suretiyle geceleri,

Ceza infaz kurumlarında çektirilmesine karar verebilir.

(2) Mahkûmiyete konu suç nedeniyle doğmuş zararın aynen iade, suçtan önceki hale getirme veya tazmin suretiyle tamamen giderilmesine dair hukukî sorumlulukları saklı kalmak üzere;

a) Kadın, çocuk veya altmışbeş yaşını bitirmiş kişilerin mahkûm oldukları toplam bir yıl,

b) Yetmiş yaşını bitirmiş kişilerin mahkûm oldukları toplam iki yıl,
c) Yetmişbeş yaşını bitirmiş kişilerin mahkûm oldukları toplam dört yıl,
veya daha az süreli hapis cezasının konutunda çektirilmesine infaz hâkimi tarafından karar verilebilir.

(3) Toplam beş yıl veya daha az süreli hapis cezasına mahkum olan veya adli para cezası infaz sürecinde hapis cezasına çevrilen hükümlülerden 16 ncı maddenin üçüncü fıkrasında belirlenen usule göre maruz kaldığı ağır bir hastalık veya engellilik nedeniyle ceza infaz kurumu koşullarında hayatını yalnız idame ettiremeyeceği tespit edilenlerin cezasının konutunda çektirilmesine infaz hâkimi tarafından karar verilebilir.

(4) Doğurduğu tarihten itibaren altı ay geçen ve toplam üç yıl veya daha az süreli hapis cezasına mahkum olan ya da adli para cezası infaz sürecinde hapis cezasına çevrilen hükümlü kadınların cezasının konutunda çektirilmesine infaz hâkimi tarafından karar verilebilir. Bu fıkra uyarınca talepte bulunulabilmesi için kadının doğurduğu tarihten itibaren bir yıl altı ay geçmemiş olması gerekir. Konutta infaza karar verdikten sonra çocuk ölmüş veya anasından başka birine verilmiş olursa infaz hâkimi konutta infaz uygulamasına ilişkin kararını kaldırır.

(5) Cezanın özel infaz usulüne göre çektirilmesine karar verilenler hakkında tâbi oldukları infaz rejimine göre koşullu salıverilme hükümleri uygulanır. Ancak, 105/A maddesi hükümleri uygulanmaz.

(6) Cezanın özel infaz usulüne göre çektirilmesi kararı, infaza başlandıktan sonra da verilebilir.

(7) İnfaz hâkimi talep üzerine, cezanın özel infaz usulüne göre çektirilmesi sırasında bu usulün uygulanmasına son verebilir. Özel infaz usulünün gereklerine geçerli bir mazeret olmaksızın uyulmaması hâlinde ise bu usulün uygulanmasına son verilir ve bu halde infaza açık ceza infaz kurumunda devam edilir. Özel infaz usulüne göre geçirilen süre, infaz aşamasında mahsup edilir. Bu fıkranın uygulandığı hallerde 105/A maddesi hükümleri uygulanmaz.

(8) Bu madde hükümlerine göre verilen kararlara itiraz yolu açıktır.

(9) Üçüncü ve dördüncü fıkra hariç, bu madde hükümleri;

- a) Terör suçları ile örgüt kurmak, yönetmek veya örgüte üye olmak suçlarından ya da örgüt faaliyeti kapsamında işlenen suçlardan mahkum olanlar,
  - b) Cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlardan mahkum olanlar,
  - c) Adli para cezası infaz sürecinde hapis cezasına çevrilenler,
  - d) Koşullu salıverilme kararının geri alınması nedeniyle cezası aynen infaz edilenler, hakkında uygulanmaz.
- (10) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 51- 5275 sayılı Kanunun 116 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan “66” ibaresi “65” ve üçüncü fıkrasında yer alan “bir defaya” ibaresi “asgari bir ay arayla toplam iki defaya” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 52- 5275 sayılı Kanunun geçici 6 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 6- (1) 30/3/2020 tarihine kadar işlenen suçlar bakımından; 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun kasten öldürme suçları (madde 81, 82 ve 83), üstsoya, altsoya, eşe veya kardeşe ya da beden veya ruh bakımından kendisini savunamayacak durumda bulunan kişiye karşı işlenen kasten yaralama ve neticesi sebebiyle ağırlaşmış yaralama suçları, neticesi sebebiyle ağırlaşmış yaralama suçu (madde 87, fıkra iki, bent d), işkence suçu (madde 94 ve 95), eziyet suçu (madde 96), cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlar (madde 102, 103, 104 ve 105), özel hayata ve hayatın gizli alanına karşı suçlar

(madde 132, 133, 134, 135, 136, 137 ve 138), uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti suçu (madde 188) ve İkinci Kitap Dördüncü Kısım Dördüncü, Beşinci, Altıncı ve Yedinci Bölümünde tanımlanan suçlar ile 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlar hariç olmak üzere, bu maddede değişiklik yapan Kanunla değiştirilen 105/A maddesinin birinci fıkrasında yer alan “bir yıl”lık süre, “üç yıl” olarak uygulanır.

(2) 30/3/2020 tarihine kadar işlenen suçlar bakımından, Türk Ceza Kanununun kasten öldürme suçları (madde 81, 82 ve 83), cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlar (madde 102, 103, 104 ve 105), özel hayata ve hayatın gizli alanına karşı suçlar (madde 132, 133, 134, 135, 136, 137 ve 138) ve İkinci Kitap Dördüncü Kısım Dördüncü, Beşinci, Altıncı ve Yedinci Bölümünde tanımlanan suçlar ile Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlar hariç olmak üzere;

a) Sıfır-altı yaş grubu çocuğu bulunan kadın hükümlüler ile yetmiş yaşını bitirmiş hükümlüler hakkında bu maddede değişiklik yapan Kanunla değiştirilen 105/A maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “iki yıl”lık süre, “dört yıl” olarak uygulanır.

b) Maruz kaldığı ağır bir hastalık, engellilik veya kocama nedeniyle hayatını yalnız idame ettiremeyen altmışbeş yaşını bitirmiş hükümlülerin koşullu salıverilmeleri için ceza infaz kurumlarında geçirmeleri gereken süreler, azami süre sınırına bakılmaksızın 105/A maddesinde düzenlenen denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle infaz edilebilir. Ağır hastalık, engellilik veya kocama hâli, Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca veya Adli Tıp Kurumunca düzenlenen bir raporla belgelendirilir.

(3) Birinci ve ikinci fıkra hükümleri, iyi halli olmak koşuluyla kapalı ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlüler hakkında da uygulanır.

(4) 105/A maddesinin altıncı ve yedinci fıkrası hükümleri saklı kalmak üzere, bu madde uyarınca hükümlü hakkında denetimli serbestlik tedbiri uygulanmaya başlandıktan sonra işlediği iddia olunan ve cezasının alt sınırı bir yıl veya daha fazla hapis cezasını gerektiren kasıtlı bir suçtan dolayı soruşturma başlatılması hâlinde, denetimli serbestlik müdürlüğünün talebi üzerine infaz hâkimi tarafından, hükümlünün açık ceza infaz kurumuna gönderilmesine karar verilebilir. Soruşturma sonucunda kovuşturmaya yer olmadığı kararı verilmesi hâlinde, hükümlünün cezasının infazına denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak devam olunmasına infaz hâkimi tarafından karar verilir.

(5) 30/3/2020 tarihine kadar işlenen suçlar bakımından, tabi olduğu infaz rejimine göre belirlenen koşullu salıverilme süresinin hesaplanmasında, hükümlünün onbeş yaşını dolduruncaya kadar ceza infaz kurumunda geçirdiği bir gün, üç gün; onsekiz yaşını dolduruncaya kadar ceza infaz kurumunda geçirdiği bir gün, iki gün olarak dikkate alınır.”

MADDE 53- 5275 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 9- (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce işlenen suçlar nedeniyle verilen mahkumiyet kararları bakımından 105/A maddesinin uygulanmasına ilişkin olarak, bu maddeyi ihdas eden Kanunla söz konusu maddede yapılan değişiklikten önceki ve sonraki hükümler bir bütün olarak ayrı ayrı değerlendirilir ve hükümlünün lehine olan düzenleme uygulanır. 105/A maddesinin değişiklikten önceki hükümleri değerlendirilirken, birinci fıkrasının (a) bendinde ve ikinci fıkrasında belirtilen altı aylık süre şartı ile birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen cezanın belirli bir süre infaz edilmesine ilişkin şart uygulanmaz.

(2) Bu maddeyi ihdas eden Kanunla 89 uncu maddede yapılan değişiklikler, 1/9/2020 tarihinden itibaren uygulanır.

(3) 105/A maddesinin altıncı fıkrasında yer alan beş günlük süre, 1/9/2020 tarihine kadar yirmibeş gün olarak uygulanır.

(4) 5237 sayılı Kanunun 102, 103, 104, 105 ve 188 inci maddelerinde düzenlenen suçlardan 18/6/2014 tarihli ve 6545 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 28/6/2014 tarihinden önce işlenmiş olanlar için verilen süreli hapis cezaları bakımından koşullu salıverilme oranı üçte iki olarak uygulanır.

(5) Covid-19 salgın hastalığının Ülkemizde görülmüş olması sebebiyle, açık ceza infaz kurumlarında bulunanlar ile kapalı ceza infaz kurumunda bulunup da açık ceza infaz kurumlarına ayrılmaya hak kazanan hükümlüler, 105/A maddesi kapsamında denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezasının infazına karar verilen hükümlüler ve 106 ncı madde veya diğer kanunlar uyarınca denetimli serbestlik tedbirinden yararlanan hükümlüler, 31/5/2020 tarihine kadar izinli sayılır. Salgının devam etmesi halinde bu süre, Sağlık Bakanlığının önerisi üzerine Adalet Bakanlığı tarafından her defasında iki ayı geçmemek üzere iki kez uzatılabilir.”

MADDE 54- 5275 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 10- (1) 30 uncu maddede bu maddeyi ihdas eden Kanunla yapılan açık ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlülerin kamu kurum ve kuruluşlarının iş alanlarında çalıştırılmasına ilişkin düzenleme, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl sonra uygulanır.”

MADDE 55- 3/7/2005 tarihli ve 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanununun 20 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(3) Denetimli serbestlik müdürlüğü tarafından takip edilen çocuk için adli kontrol süresince rehberlik edecek bir uzman görevlendirilir ve çocuk hakkında yapılacak ihtiyaç değerlendirmesine göre iyileştirme çalışmaları yürütülür.”

MADDE 56- 3/7/2005 tarihli ve 5402 sayılı Denetimli Serbestlik Hizmetleri Kanununun 12 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “maddesine” ibaresi “maddesinin üçüncü fıkrasının (b), (c), (e), (j), (k) ve (l) bentleri ile 3/7/2005 tarihli ve 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanununun 20 nci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerine” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 57- 5402 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “maddesine” ibaresi “maddesinin üçüncü fıkrasının (b), (c), (e), (j), (k) ve (l) bentleri ile Çocuk Koruma Kanununun 20 nci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerine” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 58- 5402 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının; (a) bendinin (3) numaralı alt bendi yürürlükten kaldırılmış, (c) bendinde yer alan “ve altıncı fıkrası gereğince meslek veya sanatın icrasının yasaklanması ya da sürücü belgesinin geri alınması” ibaresi madde metninden çıkarılmış, (e) bendine “mahkeme,” ibaresinden sonra gelmek üzere “infaz hâkimi,” ibaresi eklenmiş ve (h) bendinde yer alan “ikinci ve üçüncü” ibaresi “ikinci, üçüncü ve dördüncü” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 59- 5402 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (3) numaralı alt bendinde yer alan “hâkime” ibaresi “infaz hâkimine” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 60- 5402 sayılı Kanunun 15/A maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.
“Bu izleme, rızası alınmak koşuluyla hükümlüye ait elektronik cihazlar kullanılmak suretiyle de yapılabilir.”

MADDE 61- 5402 sayılı Kanunun 26 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(4) Denetimli serbestlik tedbiri altında bulunan ve denetimli serbestlik müdürlüğü tarafından muhtaç durumda olduğu tespit edilen yükümlülerin, kamuya yararlı bir işte ücretsiz çalıştırılma yükümlülüğünü yerine getirirken mutad vasıta ile yaptıkları yol giderleri müdürlük bütçesinden, işe giderleri ise çalıştırıldıkları kurum bütçesinden karşılanabilir.”

MADDE 62- 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun 3 üncü maddesinin yirmiikinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.
“Eşyanın değerinin hafif olması halinde verilecek cezalar yarısına kadar, pek hafif olması halinde ise üçte birine kadar indirilir.”

MADDE 63- 5607 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(2) Yedinci fıkrası hariç, 3 üncü maddede tanımlanan suçlardan birini işlemiş olan kişi, etkin pişmanlık göstererek suç konusu eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı kadar parayı Devlet Hazinesine;

a) Soruşturma evresi sona erinceye kadar ödediği takdirde, hakkında bu Kanunda tanımlanan kaçakçılık suçlarından dolayı verilecek ceza yarı oranında,

b) Kovuşturma evresinde hüküm verilmeye kadar ödediği takdirde, hakkında bu Kanunda tanımlanan kaçakçılık suçlarından dolayı verilecek ceza üçte bir oranında,

indirilir. Bu husus, soruşturma evresinde Cumhuriyet savcısı tarafından şüpheliye ihtar edilir. Soruşturma evresinde ihtar yapılmaması halinde kovuşturma evresinde hâkim tarafından sanığa ihtar yapılır.”

“(3) İkinci fıkra hükmü, mükerrerler hakkında veya suçun bir örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenmesi halinde uygulanmaz.”

MADDE 64- 5607 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 12- (1) Haklarında hüküm verilmiş olup da dosyası infaz aşamasında olanlar, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren doksan gün içinde suç konusu eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı kadar parayı Devlet Hazinesine ödedikleri takdirde Kanunun 5 inci maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendinde bu maddeyi ihdas eden Kanunla yapılan düzenlemeden faydalanabilir.

(2) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte bu Kanunun kapsamına giren suçlardan dolayı Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığında bulunan dosyalardan, 3 üncü ve 5 inci maddede bu maddeyi ihdas eden Kanunla yapılan düzenlemeler nedeniyle lehe değerlendirme yapılması gereken dosyalar, gelişlerindeki usule uygun olarak ilk derece mahkemelerine gönderilir.”

MADDE 65- 24/2/1983 tarihli ve 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun 114 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (1) numaralı alt bendinde yer alan “hukuk fakültesi ve adalet meslek yüksek okulu” ibaresi “hukuk fakültesi, adalet meslek yüksek okulu veya meslek yüksekokullarının adalet veya ceza infaz ve güvenlik hizmetleri programı, lise veya meslek liselerinin adalet alanı ve ilgili mevzuat uyarınca bunlara denkliği kabul edilen program veya alan” şeklinde değiştirilmiş, maddeye birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve maddenin mevcut ikinci fıkrasına “esaslar” ibaresinden sonra gelmek üzere “ile sınav kurullarının oluşumu” ibaresi eklenmiştir.

“Bakanlıkça, birinci fıkranın (a) bendinin (1) numaralı alt bendindeki görevlerin bir kısmı veya tamamının Bakanlık bünyesinde oluşturulacak sınav kurullarınca yerine getirilmesine de karar verilebilir.”

MADDE 66- 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 17 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Ancak, süreli hapis cezaları bakımından düzenlenen koşullu salıverilme oranı, dörtte üç olarak uygulanır.”

MADDE 67- 6/8/1997 tarihli ve 4301 sayılı Ceza İnfaz Kurumları İle Tutukevleri İşyurtları Kurumuna İlişkin Bazı Mali Hükümlerin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 8 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “hükümlülere” ibaresi “hükümlü ve tutuklulara” şeklinde değiştirilmiş, üçüncü fıkrasına “çalışma yapan” ibaresinden sonra gelmek üzere “hükümlü, tutuklu,” ibaresi eklenmiş, dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, maddeye dördüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve diğer fıkra buna göre teselsül ettirilmiştir.

“İşyurtlarının yıllık bilançolarında tahakkuk edecek her türlü faaliyet dışı gelirleri ve faizler hariç olmak üzere karlarının % 25'ini aşmamak üzere;

a) İşyurtlarında merkezde ve işyurdu müdürlüğünde görevli personel, işçi ve hükümlüler ile tutuklulara, yıllık net ücretinin % 50'sini geçmemek üzere memur maaş katsayısının (10.000) gösterge rakamı ile çarpımı sonucu bulunacak miktara kadar ve çalıştıkları süre ile yaptıkları işin özellik ve güçlüğüne göre,

b) İşyurdu faaliyetlerinde çalışmayıp sözleşmeli olarak çalışanlar da dahil olmak üzere fiilen ceza infaz kurumlarında çalışan personele, yıllık net ücretinin % 10'unu geçmemek üzere memur maaş katsayısının, (4.000) gösterge rakamı ile çarpımı sonucu bulunacak miktara kadar ve çalıştıkları süreye göre,

İşyurtları Yüksek Kurulu Kararı ile kar payı ödenebilir. Ödemeler, çalışmayı takip eden bütçe yılında ve bir defada yapılır.”

“Üstün gayret ve başarı gösteren işyurdu çalışanları ile tutuklu ve hükümlülere, sözleşmeli olarak çalışanlar da dahil olmak üzere ceza infaz kurumunda çalışan personele İşyurtları Yüksek Kurulu kararı ile kar payı ödeme tavanının yüzde otuzuna kadar teşvik ödemesi yapılabilir.”

MADDE 68- 2/7/2012 tarihli ve 6352 sayılı Yargı Hizmetlerinin Etkinleştirilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması ve Basın Yayın Yoluyla İşlenen Suçlara İlişkin Dava ve Cezaların Ertelenmesi Hakkında Kanunun geçici 3 üncü maddesinin ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 69- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 70- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.